БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 214 (16.600). | 12 сентябрь 1976 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қ. Мирзаев етакчилигидаги бригада аъзолари бу йил ҳар гектар майдондан 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Бу ўтган йилдагига нисбатан 7 центнер кўпдир. Ҳозир бригадада пахта терими қизғин.

Суратда: бригадир ,. Мирзаев илғор теримчилар А. Жумаева ва М. Мирзаева билан.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

ҒОЛИБЛАРГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1976 йил сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Бухоро областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Муртазоев**, область ижроия комитетининг раиси ўрток **Ҳайруллаев**, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Жўраев**, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток **Захаров**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Каньшин**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Косовский**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Носиров**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 12,34 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Андижон областига** (область партия комитетининг секретари ўрток **Усмонхўжаев**, область ижроия комитетининг раиси ўрток **Ҳасанов**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қодиров**, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўртоқ **Машрапов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўрток **Ўрунов**, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Абдулазизов**, область комсомол комитетининг секретари ўрток **Болтабоев**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 12,25 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Ленин районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Исмонов**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Усмонов**, район ижроия комитети район қишлок хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Рўзиев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Гаев**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Каримов**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **Абдуллаев**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 25,71 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Шофиркон районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Орипов**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Хўжаев**, район ижроия комитети район қишлок хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Мавлонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Бобокалонов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Шарипов**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **Дўстов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 22 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Шеробод (қўриқ) районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Иброхимов**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Толлиев**, район ижроия комитети район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток **Алибоев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Сувонов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Кодиров**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **Менгатов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 7,3 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Термиз районига** (район партия комитетининг секретари ўрток **Чориев**, район ижроия комитетининг раиси ўрток **Назарова**, район ижроия комитети район қишлок хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Саъдуллаев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Мусаев**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток **Қорасоколов**, район комсомол комитетининг секретари ўрток **Маматқулов**) берилди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 8,57 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Чуст районидаги «Коммунизм» совхозига** (совхоз директори ўрток Эргашев, партия ташкилотининг секретари ўрток **Тожибоев**, ишчилар комитетининг раиси ўрток **Шоҳобов**, комсомол ташкилотининг секретари **Эсоналиев**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 34,94 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Шеробод районидаги В. Қодиров номли қўриқ совхозга** (совхоз директори ўрток **Бобохонов**, партия ташкилотининг секретари ўрток **Қаҳҳоров**, ишчилар комитетининг раиси ўрток **Мўминова**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Хайдаров**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 16,34 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Избоскан районидаги К. Маркс номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўрток **Тожиматова**, партия ташкилотининг секретари ўрток **Қодиров**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Мирзаева**) берилди. Бу колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини 40,4 процент бажарди.

Кўчма Қизил байроқ **Термиз районидаги Жданов номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси ўрток **Норалиев**, партия ташкилотининг секретари ўрток **Олтиев**, комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Давлатов**) берилди. Бу колхоз ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 15,45 процент бажарди.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! БИР КУНДА 2 ПРОЦЕНТДАН ОШИРИБ «ОҚ ОЛТИН» ТОПШИРАЁТГАН АНДИЖОН ВА ФАРҒОНА ОБЛАСТЛАРИ ПАХТАКОРЛАРИДАН ЎРНАК ОЛИНГ. ҲАММА ЖОЙДА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ СУРЪАТИНИ ОШИРИНГ.

МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР! БУ ЙИЛ 3 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА МАШИНАЛАРДА ТЕРИЛАДИ. ДЕФОЛИАЦИЯНИ ТЕЗ ВА СОЗ ЎТКАЗИБ, МАШИНА ТЕРИМИГА КЕНГ ЙЎЛ ОЧАЙЛИК. «ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАРДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК!

ҒАЛАБА РАПОРТИ

Қува районидаги Димитров номли колхознинг Аҳмаджон Алимқулов бошлиқ пахтачилик бригадаси аъзолари йиллик «оқ олтин» тайёрлаш планини бажардилар, 67 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан хирмон кўтарилди.

Бригаданинг муваффақиятига мавсумда 12-15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган Қизлархон Рўзиева, Анорхон Зокирова, Азизахон Болтабоева, Патилахон Зокирова каби чевар теримчилар кунига 200-225 килограммдан дурдона териб муносиб ҳисса қўшдилар.

Ҳали далаларда ҳосил кўп. Бригада миришкорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, гектаридан яна 25 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар.

Суратда: илғор бригада бошлиғи А. АЛИМҚУЛОВ.

МАШИНА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

Балиқчи районидаги Киров номли колхозда машина терими бошланди. Механизаторлардан И. Бекмирзаев, М. Қамбаров, А. Раҳмоновлар дастлабки кунниёқ бункерлардан 8—10 тоннадан пахта тўкдилар.

Э. МАДИЁРОВ.

БРИГАДА ПЛАННИ БАЖАРДИ

ЖАРҚЎРҒОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Москва» колхозининг Бобоտоғ массивидаги янги очилган қўриқда мўл-кўл пахта ҳосили етиштирган Абдумурод Тоғаев бошлиқ бригадаси аъзолари хўжаликда биринчи бўлиб йиғим-теримга тушган эдилар. Улар 40 гектар майдондан пландаги 15 центнер ўрнига 20 центнердан пахта сотиб, 5 иш кунида йиллик планни ошириб адо этдилар. Чўлқувар бригада аъзолари мавсум охиригача 2,5 план миқдорида пахта сотишга ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Хатирчи райони пахта териш ва топширишда Самарқанд области бўйича олдинда бораётир. Райондаги «Ўзбекистон», «Партия XXII съезди» Чкалов номли, Калинин номли, Карл Маркс номли колхозлар кунлик териш графигини ошириб бажармоқдалар.

«Партия XXII съезди» колхозининг «Мингтут» массивида деҳқончилик қилаётган Сирожиддин Убайдуллаев бошлиқ бригада аъзолари суръатни кундан-кун кўтариб бориб, маррага районда ва Самарқанд областида биринчи бўлиб етдилар. Қабул пунктига 115 тонна «оқ олтин» топшириб йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Янгидан ўзлаштирилган 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил топширилди. Ғалаба зафарини қўлга киритишда бригада аъзолари жасорат кўрсатдилар. Улар мўл ҳосилни қандай етиштирган бўлса, уни йиғиштириб олишда ҳам қаҳрамонона меҳнат қилмоқдалар.

Муҳаббат Акромова, Шириной Толибова, Ҳидоятхон Сирожова, Акром Шарипов, Рўзиқул Элмонов каби ёшу кексалар кунлик нормаларини 1,5 баравар ва ундан ҳам ошириб бажармоқдалар. Далада етиштирилган пахтани пешма-пеш қабул пунктига етказиб беришда Ч. Мустафоев, С. Ҳасанов, Т. Турдиев, К. Норовлар айниқса ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Чўлқуварлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқига жавобан яна бир план миқдорида, яъни камида 110 тонна пахта топшириш, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Шу кунларда бригада пахтакорлари мажбурият ҳисобига йиллик планнинг 3 процентини ва ундан ошириб пахта топширмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ.

АМАЛИЙ ВАЗИФАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқида мамлакатимиз ғаллакорлари олдига катта вазифалар қўйди. Унда улуғвор юртимизнинг бугунги ҳаёти, нафаси ва вазифаси тўла ўз аксини топди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ҳосилини муваффақиятли йиғиштириб олиш ва давлатга сотиш юзасидан амалий вазифалар белгилаб берилди.

Биз 2508-автоколонна ҳайдовчилари ўрток Л. И. Брежнев нутқидан руҳланиб, зиммамизга янги мажбуриятлар олдик. Эрта-индин Қорақалпоғистонда қизғин тус оладиган шоли ўрим-йиғимига қалб даъватимиз билан бориб, олдинги йилларга қараганда ҳар сменада 3,5 марта кўп иш бажаришга аҳд қилдик. Бир кунда 50 та «ЗИЛ-130» автомашинаси ёрдамида 950 тоннагача дон ташишга сўз бердик. Бир кеча-кундузда автомашинамиз 3-4 соат тўхтаб туради, холос.

Бу — бизнинг КПСС XXV съезди қарорларини бажариш йўлида қилган амалий ишларимиздан бири бўлади.

Т. МАҲСУМОВ,
А. БАДАЛОВ.
2508-автоколонна автомобилчилар бригадалари бошлиқлари.

ЎЗБЕКИСТОН — ЛЕЙПЦИГ МЕҲМОНИ

Кузги Лейпциг ярмаркасининг экспозицияларига Ўзбекистон жамоли ярашиб тушди. Совет павильони томошабинларининг кўз олдида пахта даласи, завод дарвозаларидан шу далага шошиб келаётган «зангори кемалар»нинг колоннаси намоён бўлади.

Дўстлар диёрида ажойиб тарзда очилган «оқ олтин» чаноқларини — чинакам оппоқ пахтани кўплаб киши авайлаб ушлаб кўради.

— Планетанинг ҳамма жойларидан келган минг-минглаб томошабинлар совет павильонида бўлишди. Ижодкор ва меҳнаткаш совет халқи эришган буюк зафарларга ҳақиқатан ҳам қойил қолган кишиларнинг ҳис-туйғулари намоён бўлишини доимо кузатиш мумкин эди, — дейди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин. Ўзбекистон информация агентлиги мухбири билан суҳбатда. И. Г. Анисимкин ҳукумат делегацияси составида совет павильонини очиш маросимида иштирок этди.

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Эрих Хонеккер, Германия Демократик Республикасининг бошқа раҳбарлари 5 сентябрь куни Совет Иттифоқи павильонини келиб кўрдилар. Улар Совет мамлакати саноати, қишлоқ хўжалиги, фани ва маданиятининг равнақини, тўққизинчи беш йиллик мобайнида қўлга киритилган муваффақиятларни, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди қарорларини бажариш учун ўтказилаётган мусобақа туфайли эришилган янгидан-янги ютуқларни акс эттирувчи экспозиция билан ғоят қизиқиб танишдилар. Ана шундай халқаро кўрикка биринчи марта қўйилган экспонатлар — машинасозлик, электротехника, электрон саноатининг ва фан-техника революциясининг суръатлари ва кўламини белгилаб берувчи индустриянинг бошқа тармоқлари ишлаб чиқарган энг янги буюмлар, айниқса зўр қизиқиш туғдирди.

Анъанага кўра, Лейпциг ярмаркасидаги совет павильонида Совет иттифоқдош республикаларидан бири эришган ютуқлар ҳар йили кенг кўламда акс эттирилади. Бу сафар Совет Ўзбекистони Лейпциг меҳмони бўлди. «Зангори кема»лар жавлон уриб турган ва Ўрта Осиёдан ажойиб тарзда қадимий Лейпциг ярмаркасига кўчирилган пахта даласи республика ютуқлари ҳақидаги ҳикоянинг ўзига хос дебочаси бўлди.

Бундан яхшироқ бошланишни топиб бўлмаса керак. Томошабинлар далада оппоқ очилиб турган пахта толасининг чинакам вазнини чамалаб кўра олдилар, ана шу толалардан бу йил 5,3 миллион тонна вазндаги қордек оппоқ тоғларни бунёд этишга қарор қилинди. Бу ердаги жадваллар ва фотосуратлар саҳрою даштлар яшнаб турган воҳага қандай айлантирилаётганлиги тўғрисида, замонавий техника билан қуролланган деҳқонларнинг кучи қанчалик кўпайганлиги ҳақида ҳикоя қилиб беради.

Ўзбекистонга бағишланган экспозиция республика меҳнаткашларининг ишлари ҳақида ёркин ва изчиллик билан ҳикоя қилади. Бир вақтлар қолоқ бўлган ана шу чекка ўлкада вужудга келтирилган оғир саноатнинг ривож топганлиги томошабинларда зўр таассурот қолдирмоқда. Жаҳонда биринчи «Восток-ПК-100М» маркали йигирув комбайни ишлаб турган стенд олди ҳамиша гавжум. Бу комбайн ишлаб турибди. Тўқимачилик машинасозлиги азалдан буён ривожланиб келаётган мамлакатларнинг кўпгина намояндалари пахта лентасидан ингичка калава ҳосил бўлаётганлигини узоқ-узоқ кузатиб турадилар. «Таштекстильмаш» заводида яратилган ана шу комбайн йигирув ишлаб чиқаришининг ҳамма операцияларини бажара олади. Томошабинлар Тошкентда яратилган «Восток» комбайни меҳнат унумдорлигини оширибгина қолмай, балки меҳнатни енгиллаштираётганлигини ҳам ўз ён дафтарларига кунт билан ёзиб олмоқдалар.

Ёнма-ён эса ўзбек газламалари: Марғилон хонатласи, Тошкент чити, Ўзбекистондаги бошқа тўқимачилик фабрикаларининг буюмлари кўзга яққол ташланиб турибди. Томошабинлар яна бир оз юргач, республика рассомлари ва модельерлари таклиф қилаётган энг хилма-хил газламадан тикилган кийим-кечакнинг янги моделларини кўришлари мумкин.

Халқ учун моллар намойиш қилинаётган экспозиция бўлимлари, айниқса зўр қизиқиш туғдирмоқда. Томошабинлар газламаларни ҳам, Тошкент чиннисини ҳам, зардўзлик буюмларини ҳам мақтаб гапирмоқдалар. Дарвоке, кўргазманинг кўпгина меҳмонлари халқ ҳунармандчилик буюмларининг «сирлари»ни ҳам билиб олдилар. Минг-минглаб кўзлар дўппига гул тикаётган бухоролик зардўз аёлнинг чаққон қўлларини; мисга нақш чекаётган моҳир уста болғачасининг аниқ-пухта уришини маҳлиё бўлиб кузатмоқда... Берлин ва Лейпцигда чиқадиган газеталарда эълон қилинган ва шавқ-завқ билан билдирилган фикрлар орасида илғор экономика ўлкаси бўлган Ўзбекистонда халқ ҳунармандчилиги иккинчи ҳаёт касб этди, деган сўзлар тез-тез такрорланади.

Ҳозирги Ўзбекистонни экс эттирувчи суратнинг ажиб рангларида халқларнинг ленинча дўстлиги кучи билан тикланган Тошкент қиёфаси ҳам, сунъий денгизлар ҳам, ўзгариб кетган диёрнинг бойликлари — пахта, қоракўл тери, узум ҳам ўз ифодасини топди. Томошабин ўз кузатишларини туғаллай туриб, чойхонага назар ташлаши мумкин. Кўк чой ҳовури чиқиб турган, Фарғона ва Самарқанд куйлари янграб турган росмана чойхонани кўриши мумкин.

Ўрток Эрих Хонеккер, ГДРнинг бошқа раҳбарлари Совет Иттифоқи павильонига, жумладан, Ўзбекистон ССРга бағишланган экспозицияга юксак баҳо бердилар.

Ишлаб чиқариш коллективлари билан бўлиб ўтган кўпгина учрашувларда ҳам ана шу ҳақда гапирилди. Лейпциг ва Германия Демократик Республикасининг бошқа шаҳарлари бинокорлари, химиклари, машинасозлари, полиграфиячилари, транспортчилари Ўзбекистон меҳнаткашларининг ишларига ,турдош корхоналарнинг коллективлари билан алоқаларни мустаҳкамлашга, социалистик лагерь мамлакатларининг ҳамдўстлигига қўшаётган ҳиссани кўпайтиришга уларнинг шай бўлиб турганликларига ғоят қизиқиб қарадилар.

Ҳамдўстлик. Бу — Лейпциг ярмаркаси лейтмотивларидан биридир. Совет Иттифоқининг павильонини безаб турган улкан фотосуратда Леонид Ильич Брежневнинг Қримда Эрих Хонеккер билан учрашуви тасвирланганлиги рамзий маъно касб этади.

Бу йилги экспозиция — социализм кучи ва ютуқлари тўғрисидаги яна бир ёрқин ҳикоядир.

ТАБИИЙ РЕСУРСЛАР — ИНСОНГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

Осиё ва Африка мамлакатлари учун ирригация ва дренаж бўйича халқаро комиссияси (ИДХК)нинг биринчи регионал конференцияси ниҳоясига етди. Ўнлаб мамлакатларнинг давлат арбоблари, олимлари, инженерлари, экономистлари ерларнинг мелиорацияси ва сув ресурсларидан рационал фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини ошириш билан боғлиқ кўпгина проблемалар кенг муҳокама қилинди. Анжуманда сўзланган барча нутқларда ирригация ва дренаж инсоннинг табиат билан иттифоқини мустаҳкамлашнинг, Осиё ва Африка мамлакатларини социал жиҳатдан муваффақиятли ривожлантиришнинг таъсирчан воситаси бўлиши лозим деган фикр таъкидлаб ўтилди.

11 сентябрь куни эрталаб докладлар ва мунозараларнинг программаси ниҳоясига етди. Узгипрозем институтининг директори Л. М. Тўрахўжаева, геология-минерология фанлари доктори Н. М. Решеткина (Бутуниттифоқ гидротехника ва мелиорация илмий-тадқиқот институти), М. Мобин (Эрон энергетика министрлигининг вакили), министрликнинг Фрот тўғони бўйича техникавий маслаҳатчиси доктор Нуритдин Ал Рифаи (Сурия Араб Республикаси), Фарук Ал Юсиф (Ироқ қишлоқ хўжалиги министрлигининг тадқиқотлар ва лойиҳалаш бўйича бош директори) сўзга чиқдилар.

СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри, ирригация ва дренаж бўйича халқаро комиссиянинг фахрий президенти Е. Е. Алексеевский конференцияга якун ясади.

Ангола Халқ Республикаси қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи секретариатининг масъул вакили Педро Дизеко, Монголия Халқ Республикаси сув хўжалиги министри Барсу Мавудоржийн, Нигерия сув ресурслари федерал министрлигининг бошқарма директори Илиасу Солихи, Сомали Демократик Республикаси қишлоқ хўжалиги секретари Муҳаммад Иброҳим Аҳмад, Лаос Халқ Демократик Республикаси қишлоқ хўжалиги министрлиги ирригация бошқармасининг бошлиғи Тонг Бенг Фанхвонг, Сурия қишлоқ хўжалиги министри Саули Кэхале, Мавритания Республикасининг вакили, Патрис Лумумба номидаги халқлар дўстлиги университети қишлоқ хўжалиги факультетининг аспиранти Камара Фодия, ирригация ва дренаж бўйича халқаро комиссиянинг фахрий президенти Греция ирригация ва дренаж миллий комитетининг раиси Георгие Пападопулос Тошкент конференциясига юксак баҳо бердилар.

Ирригация ва дренаж бўйича халқаро комиссия (ИДХК) президенти Милош Голи ана шу анжуман ишининг жуда яхши ташкил этилганлигини таъкидлаб ўтди.

Конференция қатнашчилари декларацияни якдиллик билан маъқулладилар. Ирригация ва дренаж бўйича халқаро комиссиянинг бош секретари К. К. Фрамжи шу декларацияни ўқиб берди. Бу ҳужжатда қуйидагилар таъкидланади: Осиё ва Африка мамлакатлари учун ИДХКнинг биринчи регионал конференцияси Ўрта Осиёдаги совет республикаларининг тажрибасига юксак баҳо беради. Бу ерда суғориш ва дренажга ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлган давлат вазифаси деб қаралмоқда. Ер юзида тинчлик учун ҳамда барча мамлакатлар ва қитъаларнинг халқлари ўртасидаги кенг ҳамкорликни ривожлантириш учун доимо кураш олиб боришнинг муҳимлиги таъкидлаб ўтилади.

Осиё ва Африка мамлакатлари учун ИДХК биринчи регионал конференциясининг якунловчи мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари иштирок этдилар.

Шу куни Ўзбекистон ССР ҳукумати конференция қатнашчилари ва меҳмонлари шарафига зиёфат берди. (ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган
МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,79	12,34	—	—
Андижон	2,41	12,25	—	—
Фарғона	2,70	12,19	—	—
Сурхондарё	1,23	7,98	0,12	0,38
Қашқадарё	1,19	7,01	—	0,01
Наманган	0,85	4,14	—	—
ҚҚ АССР	0,67	3,30	—	—
Тошкент	0,40	2,24	—	—
Хоразм	0,57	1,73	—	—
Самарқанд	0,30	1,14	—	—
Жиззах	0,27	1,13	—	—
Сирдарё	0,14	0,58	—	—
Республика бўйича:	1,17	6,19	0,01	0,03
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	1,53	11,44	—	—
Сурхондарё	1,02	5,94	—	—
Бухоро	0,90	5,65	—	—
Қашқадарё	0,64	3,18	—	—
Республика бўйича:	0,92	5,29	—	—

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ҚАРШИ, 11 сентябрь (ЎзТАГ). Бугун Қашқадарё область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари пахтани машинада теришга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов доклад қилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯНИНГ ҒОЯВИЙ ЖАНГЧИЛАРИ

ЖАНГОВАР СЎЗ БИЛАН

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИ ЖЎРА ШАРИПОВНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Ям-яшил дарахтлар қуршовидаги сўлим шийпонда сиёсий ахборотчи Жўра Шарипов суҳбат ўтказяпти. У бу галги суҳбатини ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активининг кенгашида сўзлаган нутқи асосида колхоз аъзолари олдида турган вазифаларга бағишлади. Пахта йиғим-теримини комплекс механизациялашнинг иқтисодий омиллари, бундан колхозчи ва механизаторларнинг шахсий манфаатдорлиги ҳақида колхоз ва бригада ишлаб чиқаришига доир мисоллар билан содда ва тушунарли қилиб сўзлаб берди.

Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхози кейинги йилларда пахтачиликни комплекс механизациялашда дадил қадамлар ташламоқда. Бу йил хўжаликда 1743 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта йиғиб-териб олиш, ялпи ҳосилнинг 90 процентини ёки 6900 тонна пахтани машиналар билан териб олиш мажбурияти қабул қилинган. Ҳозир ҳамма нарса «дала— бункер —прицеп—пункт» конвейерининг бетўхтов ишлаши учун тахт этилмоқда. Машиналар стартни кутиб турибди. Ғўзаларни дефолиация қилиш бошлаб юборилди. Кўпгина механизаторлар мавсумда камида 250 тоннадан пахта териб топшириш мажбуриятини олдилар. Яхшибой Эшмуродов бошлиқ бригаданинг Умрзоқ Туропов ва Қаршибой Эшпўлатов каби механизаторлари эса 300 тонна пахта теришни мўлжаллаб турибдилар.

Сиёсий ахборотчи ўз суҳбатида аввало ана шулар ҳақида, социалистик мусобақада қатнашаётган механизаторларнинг меҳнатдан иқтисодий манфаатдорлиги ҳақида батафсил тўхталди.

— Терим даврида кунлик нормани ошириб бажарган 6-разрядли механик ҳайдовчига 5 сўм 82 тийин ҳақ тўланади, — деди Жўра Шарипов. — Иккинчи класс механик-ҳайдовчи нормани бажарса, шу ҳақнинг 10 проценти, биринчи класс механик-ҳайдовчи эса 20 проценти миқдорида қўшимча ҳақ ҳам олади. Булардан ташқари йиғим-теримнинг 30 зарбдор кунида актив иштирок этганлиги учун механик-ҳайдовчилар қўшимча 30 процент миқдорида ҳақ оладилар. Ҳосилни нобуд қилмай, юқори сифатли қилиб териш мусобақанинг асосий шарти. Кимки, машина теримидан сўнг ғўзада қолган ҳосил 15 процент атрофида бўлишга эришса, унга яна 10 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Сиёсий ахборотчининг таҳлилларга бой бундай суҳбати бригада аъзоларида чуқур таассурот қолдирди. Чунки бригадада шу йилнинг бошида «Номинг пахтакор бўлса — механизатор бўл!» деган ташаббус вужудга келган ва барча пахтакорлар тракторларни, пахта ва кўрак терадиган машиналарни бошқаришни ўрганиб олишган эди. Уларнинг бу ташаббуси колхоз партия комитети томонидан барча бригадалар ўртасида кенг ёйилди. Жўра Шариповнинг биринчи бригадада ўтказган бу суҳбати ҳам партия ташкилотида атрофлича ўрганилиб, колхоздаги бошқа агитатор ва сиёсий ахборотчиларга ҳам ишда фойдаланиш учун тавсия қилинди.

Колхоз партия комитети дала ишлари қизғин тус олган ана шу кунларда айниқса пахтакорлар учун ҳамма зарур шароитларни яратиб бериш, улар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш вазифаларига асосий диққат-эътиборни қаратмоқда. Ҳар бир коммунист қаерда ва қандай касбда ишлаётганидан қатъий назар агитатор, сиёсий ахборотчи ёки сиёсий ташкилотчи қилиб қўйилди. Идора ходимлари, мутахассислар, мактаб ўқитувчилари ҳам ана шу ишга жалб қилиндилар. Оммавий-сиёсий ишлар хўжаликнинг 8715 тонналик «оқ олтин» хирмони тақдири ҳал этилаётган пахтазорларга кўчирилди. Дала шийпонлари ана шу ишлар маркази бўлиб қолди.

Партия комитети Жўра Шарипов каби тажрибали сиёсий ахборотчиларнинг таклифи билан сиёсий ахборотнинг мамлакатнинг сиёсий ҳаёти, халқаро аҳвол, экономика, илм-фан каби секцияларини ташкил этди. Ҳар бир сиёсий ахборотчи партия ва ҳукумат қарорларининг, илғор тажриба ва ташаббусларнинг тарғиботчиси ва айни пайтда ана шу ташаббусларни жорий этувчи ташкилотчи бўлиб қолди. Колхоз партия комитети ҳар ҳафтанинг жума кунини идеология ишлари куни деб белгилаб қўйди. Шу куни агитатор ва сиёсий ахборотчилар дала ва фермаларга чиқиб кетишади. Улар халқаро аҳвол, мамлакат ва республика ҳаётидаги янгиликлар, колхознинг кундалик турмуши, мусобақанинг бориши, илғорларнинг ташаббуслари тўғрисида энг яхши хушхабарларни гапириб беришади.

Суҳбатнинг таъсирчан ва самарадор бўлиши аввало уни ўтказаётган кишининг тажрибалилиги, маҳорати ва тайёргарлигига боғлиқ. Жўра Шарипов шу йилнинг бошида партия йиғилишида агитатор, сиёсий ахборотчи ва пропагандистларни кундалик янгиликлардан вақтида хабардор қилиб туриш учун партия комитети қошида доимий ҳаракатдаги семинар ташкил этишни таклиф қилган эди. Коммунистнинг бу таклифи амалга ошди. Ҳар ойнинг охирида ўтказиладиган семинарда «Билим» жамияти лекторлари, партия ходимлари, инженер ва экономистларга сўз берилиб, идеология ходимлари малакаси ошириладиган бўлди. Район партия ташкилоти доимий ҳаракатдаги бу семинар ишини чуқур ўрганиб маъқуллади.

Суратда: Жўра Шарипов.

...Яқинда халқ назоратчилари текшириш ўтказиб баъзи бригадаларда пахта нобудгарчилигига йўл қўйилаётганини аниқлашди. Правление нобудгарчилик олдини олиш чорасини кўрди. Аммо партком бу масалани муҳокама қилар экан, бу ишга идеология ходимларини ҳам жалб қилишни маъқул топди. Жўра Шариповнинг ташкилотчилик маҳорати шу ерда ҳам яққ этиб кўринди. У навбатдаги суҳбатда тингловчилар диққатини пахта тайёрлаш юзасидан олинган мажбуриятларга қаратди. Бригада колхоз бўйича пахта тайёрлашда олдинда бораётганлигини рақамлар ёрдамида сўзлаб берди. Сўнгра гап орасида мусобақада пахта топшириш миқдори билан бирга сифат масалаларига тўхталди ва нобудгарчиликнинг олдини олиш ҳам асосий шарт эканлигини айтди. Нобудгарчилик ҳақида конкрет мисоллар келтирди.

— Агар ҳар туп ғўзада бир чаноқдан пахта қолиб кетса, бир гектар ерда 40 килограмм, колхознинг 1743 гектар майдонида эса 69,7 тонна ҳосил нобуд бўлади,— деди сиёсий ахборотчи. — Биз пешона теримиз билан етиштирилган ҳосилимизнинг ҳар мисқолини нондек азизлашимиз керак.

Табиийки, бундай суҳбатлар тингловчиларда чуқур таассурот қолдиради, уларни пахтани сифатли қилиб, сира нобуд қилмай теришга ундайди, масъулиятини оширади.

Сиёсий ахборотчининг иши кўп қиррали ва масъулиятлидир. Колхознинг Жўра Шарипов, Бўрибой Норқобилов, Йўлдош Бобобеков, Нурилла Маҳманов каби бошқа тажрибали сиёсий ахборотчилари суҳбатга атрофлича тайёргарлик кўришлари билан ажралиб туришади. Уларни ҳар доим кишилар ўртасида, пахтакорларнинг ишини кузатиб, гапларига қулоқ солиб, фикрини, нима билан қизиқишини ўрганиб юрганларида учратиш мумкин. Уларнинг ҳар бир суҳбати республика, область ва колхоз ҳаётига доир конкрет мисоллар асосида, кишилар қалбига кўр соладиган қилиб, таъсирчан ва пухта тайёрланади.

— Сиёсий ахборотчи яхши ҳамсуҳбатгина эмас, уста ташкилотчи ва тарбиячи ҳам бўлиши керак, — дейди партия ташкилотининг секретари Амир Одилов. — Буни эса агитатор ва сиёсий ахборотчиларимиз амалда исбот этишяпти. Улар олиб бораётган ишнинг натижаси кишиларнинг сиёсий ва меҳнат активлиги тобора ўсиб бораётганлигида яққол намоён бўлмоқда.

Чиндан ҳам шундай. «Коммунизм» колхози аъзолари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 8715 тонна пахта топшириш учун олиб бораётган курашида Жўра Шарипов каби моҳир сўз усталарининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Уларнинг жанговар сўзи, мароқли ва таъсирчан суҳбатлари кишиларни янги меҳнат зафарларига ундамоқда.

Р. ТУРСУНОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» нашриёти «КПСС XXV съездининг ғоялари — партия, бутун халқ ишларида» деган брошюрани ўзбек тилида босмадан чиқарди. Брошюрада КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқи тексти бор.

Брошюра кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

ВАРШАВАДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ВАРШАВА, 10 сентябрь. (ТАСС). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги совет ҳарбий делегациясини бугун қабул қилди. Учрашув самимий дўстона вазиятда ўтди.

ИЖОДКОР ЁШЛАР КЕНГАШИ

10 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон ижодкор ёшларининг республика семинар кенгаши очилди. Кенгашда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов КПСС XXV съезди қарорлари асосида ҳозирги босқичда республика ижодкор ёшларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Кеча ижодкор ёшларнинг семинар-кенгаши ўз ишини тугатди. (ЎзТАГ).

МЎЛ-КЎЛ ДОН УЧУН

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда маккажўхори дони тайёрлаш топшириғининг бажарилиши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган дон; учинчи устун — мавсум бошидан бери.

Қашқадарё	—	118,3
ҚҚ АССР	8,0	110,7
Тошкент	—	102,6
Андижон	—	100,9
Фарғона	—	100,7
Сурхондарё	—	100,0
Сирдарё	—	100.0
Жиззах	3,8	100.0
Бухоро	1,1	94,8
Самарқанд	8,6	91,4
Наманган	0,5	67,9
Хоразм	2,8	44,3
Республика бўйича	1,9	95,1

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида ғўзани дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	10,8	143,0
Сирдарё	8,1	63,1
Жиззах	12,6	54,9
Сурхондарё	7,1	35,5
Бухоро	5,5	31,3
Андижон	5,4	31,2
Наманган	5,3	28,0
Қашқадарё	1,3	27,1
ҚҚ АССР	6,6	22,4
Хоразм	6,0	17,6
Самарқанд	2,5	9,1
Фарғона	1,2	3,6
Республика бўйича:	6,0	39,3

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республикамиз районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта:

БУХОРО ОБЛАСТИ	
Шофиркон	22,00
Ғиждувон	15,60
Свердлов	14,53
Вобкент	13,42
Ромитан	12,83
Бухоро	12,63
Қоракўл	12,43
Қизилтепа	11,49
Олот	9,52
Когон	8,09
Навоий	3,26
АНДИЖОН ОБЛАСТИ	
Ленин	25,71
Марҳамат	17,87
Андижон	16,29
Избоскан	15,48
Хўжаобод	14,49
Пахтаобод	14,38
Жалолқудуқ	11,59
Москва	10,07
Балиқчи	8,74
Бўз	5,36
Қўрғонтепа	4,59
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ	
Ленинград	22,71
Қува	18,77
Бағдод	17,96
Киров	16,30
Бувайда	12,36
Тошлоқ	11,44
Охунбобоев	10,52
Ўзбекистон	10,13
Риштон	9,68
Олтиариқ	8,51
Фрунзе	4,41
Фарғона	4,08
Қувасой шаҳри	3,66
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ	
Сариосиё	14,49
Денов	11,80
Термиз	8,57
Шўрчи	8,04
Жарқўрғон	7,75
Шеробод	7,30
Ленин йўли	1,35
Гагарин	1,06
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ	
Чироқчи	11,76
Яккабоғ	10,30
Китоб	10,16
Ғузор	10,02
Шаҳрисабз	9,55
Қамаши	6,43
Косон	6,38
Қарши	4,66
Нишон	3,37
Ульянов	2,78
НАМАНГАН ОБЛАСТИ	
Чуст	12,14
Янгиқўрғон	6,72
Наманган	6,48
Уйчи	5,69
Тўрақўрғон	3,30
Косонсой	2,83
Поп	2,79
Норин	2,61
ҚҚ АССР	
Тўрткўл	8,06
Беруний	5,58
Амударё	2,74
Қўнғирот	2,49
Хўжайли	1,70
Тахтакўпир	1,30
Чимбой	1,01
Шуманай	0,89
Ленинобод	0,84
Қораўзак	0,68
Кегайли	0,44
Нукус	0,42
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ	
Янгийўл	8,10
Чиноз	4,80
Пискент	2,70
Бекобод	1,97
Бўка	1,77
Ўрта Чирчиқ	1,70
Оққўрғон	1,16
Юқори Чирчиқ	0,48
Қуйи Чирчиқ	0,19
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ	
Хива	2,99
Шовот	2,02
Гурлан	1,75
Боғот	1,60
Хонқа	1,59
Қўшкўпир	1,58
Ҳазорасп	1,56
Урганч	1,53
Янгиариқ	0,82
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ	
Хатирчи	3,64
Нарпай	2,42
Пастдарғом	1,43
Каттақўрғон	1,39
Иштихон	0,73
Жомбой	0,64
Пайариқ	0,15
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ	
Арнасой	11,66
Жиззах	5,76
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ	
Ворошилов	1,55
Сирдарё	1,34
Гулистон	0,73
Ховос	0,46
Боёвут	0,26

КУН ТАРТИБИДА — ИНТЕРНАЦИОНАЛ ТАРБИЯ МАСАЛАСИ

Андижон область партия комитети «КПСС XXV съезди ва меҳнаткашларни интернационал тарбиялаш вазифалари» мавзуида илмий-амалий конференция ўтказди. Область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Конференция қатнашчилари меҳнаткашларни интернационал тарбиялаш тажрибаси билан ўртоқлашдилар. Конференция ишида Қозоғистон ССРнинг Толдиқўрғон области ва Пахтаорол районидан, Тожикистоннинг Шаҳритуз районидан, Қирғизистоннинг Ўш областидан, Фарғона ва Наманган областларидан келган меҳмонлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

12 СЕНТЯБРЬ — ТАНКЧИЛАР КУНИ

ВАТАННИНГ ЗИРҲЛИ ҚАЛҚОНИ

12 сентябрда совет халқи ва унинг қуролли кучлари танкчилар кунини нишонлайди. Улуғ Ватан уруши йилларида бронетанк қўшинлари ва механикалашган қўшинлар алоҳида муҳим аҳамиятга эга бўлганлиги ҳамда уларнинг улуғвор хизматларини, шунингдек армияни бронетанк техникаси билан таъминлашда танксозларнинг хизматларини назарда тутиб СССР Олий Совети Президиуми 1946 йилдаги Фармони билан шу байрамни белгилаган эди.

Совет танки қўшинларининг барпо этилиши В. И. Ленин номи билан чамбарчас боғланган. Унинг ташаббуси ва ғоят актив қатнашувида Ишчи деҳқон Қизил Армияси билан совет зирҳли кучлари тузилганди. Танк қўшинларимизни барпо этиш жараёнида армиянинг жанговар қудратини кучайтириш учун техникавий кураш воситаларининг роли ва аҳамияти тўғрисида Лениннинг айтган фикрлари асос қилиб олинди.

Совет танксозлиги 1919 йилнинг охирларида барпо этилганди. В. И. Ленин топшириғига биноан «Красное Сормово» заводи ишчилари ва инженерлари Ватанимизнинг илк танкларини ясагандилар. Бу танклар доимо такомиллаштириб борилди. Граждалар уруши йилларида, Испанияда фашизм кучлари билан дастлабки олишувларда, Халхинголдаги жанговар ҳаракатларда танкчи жангчилар оммавий қаҳрамонлик ва юксак ҳарбий маҳорат кўрсатдилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида совет танкчиларининг номлари сўнмас шон-шуҳрат билан қопланди. Улар Москва областининг далаларида бўлган жангларда фашист зирҳли гуруҳининг пойтахт сари ҳаракатини тўхтатдилар.

Бронетанк ва механикалашган қўшинлар Улуғ Ватан урушининг бошқа энг муҳим операцияларида ҳам ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Совет танкчилари Сталинград остоналарида ва Курск ёйида, Украина ўнг соҳилидаги ва Белоруссиядаги жангларда, Берлинни штурм қилишда ва Прагани озод этишда оммавий қаҳрамонлик ва мардлик, ҳарбий қасамга астойдил содиқ бўлиб қолиш, юксак жанговар маҳорат намуналарини кўрсатдилар. Ватан Улуғ Ватан урушида танкчиларнинг жасоратига юксак баҳо берди. Танкчилардан 250 мингдан ошиқ киши Совет Иттифоқининг ордени ва медаллари билан мукофотланди, 200 га яқин киши уччала Шуҳрат орденини олди, 1150 га яқин киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, ўн олти кишига эса шундай унвон икки марта берилди.

Урушдан кейинги йилларда СССР Қуролли Кучларининг ҳамма турлари, қўшин турлари, шу жумладан танк қўшинлари янада ривож топди. Ҳозирги замон шароитларида танк қўшинларининг аҳамияти янада ошди. Ҳозирги вақтда танк қўшинларимиз тамомила биринчи класс жанговар техника билан таъминланган.

Ҳозирги танкларнинг манёвр қила олиши ва муҳофазаси анча кўтарилди, унинг ўт очиш қуввати юксалди. Янги танкларга қўйилган приборлар тунда ва туманда ҳам худди кундузидек муваффақиятли жанговар ҳаракатлар олиб боришга имконият беради, улар кўприк қурмай катта-катта сувлардан ҳам ўтиб кетишга қодир. Совет танклари асосий капиталистик давлатлар армияларининг жанговар техникасидан қолишмайди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида қилган ҳисобот докладида бундай деб таъкидлади: «Мана шу йиллар давомида партия мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга ва қуролли кучларни такомиллаштиришга лозим бўлган даражада эътибор бериб келди. Биз съездга шуни айтишимиз кераккки, бу соҳада бир талай ишлар қилдик. Қуролли кучларни замонавий қурол-яроғ ва жанговар техника билан таъминлаш яхшиланди, шахсий составнинг жанговар тайёргарлиги ва ғоявий чиниқтириш сифати оширилди».

Совет танкчиларининг бугунги авлоди — халқимизга ва партиямизга чексиз содиқ юксак ғоявий солдатлар, сержантлар, офицерлардир. Улар мураккаб жанговар техникани астойдил эгалламоқдалар, жангда ундан фойдалана билишни яхши ўрганиб олмоқдалар.

КПСС XXV съезди Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари олдига совет халқи тинч меҳнати посбони, ялпи тинчлик таянчи бўлишдек масъулиятли вазифани қўйди. Съезднинг қуролли кучларга берган юксак баҳоси бутун шахсий составни фидокорона жанговар меҳнатга, қўшинларнинг жанговар шайлигини ошириш борасидаги ишларга руҳлантиради. Совет танкчилари бошқа қўшин турлари ва қуролли куч турларининг жангчилари билан биргаликда социалистик Ватан посбонлигида ҳушёр турибдилар.

Армия генерали
Д. ЛЕЛЮШЕНКО,
икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЯҚҚОЛ ҒАЛАБА

Мамлакатда президент Макариос сиёсий йўлини қўллаб-қувватловчи прогрессив ва демократик кучлар Кипр Республикасининг вакиллар палатасига (парламентига) ўтказилган сайловда яққол ғалабага эришдилар. Улар 35 депутатлик ўрнидан 34 тасини олдилар. Кипр коммунистлари партияси АКЭЛнинг барча номзоди парламентнинг депутатлари қилиб сайланди. Айни маҳалда яқинда Г. Клиридис тузган демократик йиғинашаддий ўнг ва реакцион гуруҳлар қурамаси парламентдан биронта ҳам ўрин ололмади. Ўтган чақириқ вакиллар палатасида Клиридис ва унинг тарафдорлари 22 депутатлик мандатига эга бўлганликларини назарда тутсак сўл кучларнинг эришган ғалабаси янада яққоллашади.

Кипрда ўтказилган бу йилги парламент сайлови алоҳида аҳамиятга эга бўлди. Чунки мамлакат сиёсий ҳаётининг кун тартибида Кипр проблемасини ҳал этиш, Кипр кризисининг оғир оқибатларини енгиб ўтиш йўллари тўғрисидаги масала турибди. Оролда 1974 йилнинг июлида кўтарилган фашистлар исёни ҳамда орол территориясининг 40 процентини турк қўшинлари ишғол этганликлари натижасида амалда Кипр икки қисмга ажралиб қолганлигини эслатиб ўтамиз. Кипрлик 200 минг киши бошпанадан маҳрум бўлиб қочоқларга айланди. Табиий вужудга келган хўжалик алоқаларининг бузилиши мамлакатга жуда катта моддий зарар етказди.

Президент Макариос йўлини қўллаб-қувватловчи кучлар БМТ резолюцияларига мувофиқ Кипрнинг мустақиллиги, миллий суверенитети ва территориал бутунлиги сақлаб қолиниши асосида Кипр кризиси бартараф этилишини талаб қилмоқдалар.

Ўнг кучлар эса республиканинг ҳозирги ташқи сиёсий йўли қайтадан кўриб чиқилишини, бетарафлик сиёсатидан воз кечишни талаб қилмоқдалар ва Кипр проблемаси НАТО блоки билан Ғарб манфаатларини кўзлаб ҳал этилиши керак деб уринмоқдалар. Шу кучлар замирида турган НАТО блокидаги доиралар Кипрни Шимолий Атлантика блоки орбитасига тортиб, оролни НАТО блокининг шарқий Ўрта денгиздаги плацдармига айлантириш учун кўпдан бери уринмоқдалар. Ливандаги воқеалар муносабати билан Америка ҳарбий кемалари Кипрда жойлашган Англия базаларидан фойдаланганликларини эслатиш кифоя. Ғарб империалистик доиралари ўнг унсурлар ёрдамида оролни ўз назоратлари остига ўтказишни мўлжаллагандилар.

Аммо парламент сайловининг натижалари Кипр реакциясининг ва уни қўллаб-қувватловчи империалистик кучларнинг шу мўлжалларини чиппакка чиқарди. Кипр меҳнат аҳли реакция вакилларини ва Кипр проблемасини Ғарб билан НАТО блоки манфаатларини кўзлаб ҳал этиш тарафдорларининг вакилларини парламентдан ҳайдаб чиқариб, бошқача йўл тутди. Эндиликда Кипр парламенти Кипр масаласини шу орол давлатининг суверенитети ва территориал бутунлигини сақлаб қолиш асосида кипрликларнинг манфаатларини кўзлаб бартараф этиш ҳаракатида бўлаётган Макариос ҳукуматини қўллаб-қувватлашга қодир давлат муассасаси бўлиб қолди.

ҚАЛЛОБЛИК ДИПЛОМАТИЯСИ

Кичик бўлсада Ғарб матбуоти шовқин-сурон қилиб кўтарган дипломатик бир «можаро» АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер билан Жанубий Африка Республикаси бош министри Форстернинг Цюрих шаҳрида олиб борган музокараларига дебоча бўлди. Шу учрашув арафасида Киссинжер Жанубий Африка Республикасига «кишилар ўртасида бутун дунё ор-номусига тўғри келмайдиган тенгсизликни қонунлаштирган», деб дафъатан таъна қилди. Бунга жавобан Форстер «сиёсатимни ўзгартиришга ҳеч қандай таҳдид мажбур қила олмайди», деди. Аммо мана шу «даҳанаки жанг»дан кейин ҳам дўстлар бир-бирларининг қўлларини қисишдан воз кечмадилар.

Киссинжер ўз миссиясининг «воситачилик» тусида эканлигини кўз-кўз қилиш ва африкаликларга нисбатан оғзаки бўлсада «ҳамдардлик» билдириш мақсадида мана шу машмашани чиқарган бўлса эҳтимол. Лекин бунақанги «ҳамдардлик» ҳеч кимни алдай олмади. Киссинжернинг ўзи эътироф қилиб айтишича Родезияда тез авж олиб бораётган партизанлар уруши билан Намибияда шунга ўхшаш вазият пишиб етилаётганлиги Форстер билан учрашувининг ҳақиқий сабаблари бўлган.

Африканинг жанубидаги озодлик ҳаракати ўсиб бораётганлигидан пайтавасига қурт тушган Ғарб империалистик доиралари қитъадаги мустамлакачилик босқинчилигининг суянган тоғи бўлмиш ирқчи режимларни қутқариб қолиш воситаларини талвасага тушиб излашаяпти. Улар ўз гумашталарини яширин қуроллантириш ва мустаҳкамлаш учун вақтдан ютишга уринмоқдалар. Киссинжер билан Форстернинг учрашуви теварагида кўтарилган сиёсий шов-шув эса АҚШ гўё ирқчиларни Намибия билан Родезияда ён беришга мойил қилмоқчи, деган хом хаёлга ишонтирмоқчи бўлади.

Бундай найрангларнинг мунофиқлиги равшан гап, чунки Жанубий Африкада АҚШ ва бутун капиталистик дунё иқтисодий, шунингдек ҳарбий-стратегик жиҳатдан манфаатдор эканликлари ҳеч кимга сир эмас. Америка матбуотининг ўзи ҳам АҚШ билан Жанубий Африка Республикасининг «манфаатлари бирдек»лигини уялмай-нетмай ёзиб чиққандир.

Африка Цюрихда олиб борилган музокаралар билан Киссинжер воситачилик миссиясининг «ҳақиқий» моҳияти нима эканлигини фаҳмлаб қолди. Киссинжер бўлса Форстер билан учрашиб бўлгач африкаликларга «сабр-тоқат кўрсатишни тавсия қилди». Қитъа жамоатчилиги Африка халқларининг озодлик ҳаракатини бостириш, ирқчи режимларни мустаҳкамлаш ва сақлаб қолиш стратегияси ҳамда тактикасини ишлаб чиқишни мақсад қилиб қўйган империалистлар билан ирқчилар тил бириктирувини қораламоқда. Киссинжер билан Форстер африкаликларни «коммунистик хатар» ва катта ҳарбий можаро бошланиб кетиши мумкинлиги билан чўчитиб уларни преториядаги ҳукуматга фурсат бериб «ўзининг ирқий проблемаларини ўзи ҳал этишга имконият яратиб беришга» ишонтирмоқчи бўляптилар. Бу гап ирқчиларнинг тилида халқ озодлик курашини бостиришдан бошқа нарсани билдирмайди. Цюрихдаги учрашув тугаши биланоқ Форстер ҳам, Смит ҳам ўз мамлакатларида бирон ўзгариш ўтказилишига қарши қаттиқ гапирдилар. Форстер БМТнинг Жанубий Африкани озод қилиш масалалари хусусида чиқарган ҳамма қарорларини рад этаман ва ҳеч бир ён бермайман, деди. У БМТ билан Африка Бирлиги ташкилоти Намибия халқининг бирдан бир қонуний вакили сифатида тан олган СВАПО билан музокаралар олиб боришни рад этди. Жанубий Африка Республикаси бўлса БМТнинг иқтисодий жазо чораларига зид ўлароқ бундан буён ҳам Родезияни қурол-яроғ ва бошқа зарур ҳамма нарса билан таъминлаб туриш ниятидадир.

Лекин африкаликлар ирқчиларнинг ён беришлари мумкинлигига ишонмайдилар. Сенегалда чиқадиган «Солей» газетаси: «Киссинжер билан Форстернинг учрашуви Африка афкор оммасини чалғитиш ва Африка ватанпарварларининг зўрайиб бораётган озодлик кураши алангасини ўчиришдан бўлак бошқа ҳеч бир мақсадни олдига қўймаганди», — деб ёзади. Африка матбуотининг фикрига кўра Цюрих Африкага янги империалистик ҳужумни ташкил этишда бир босқич бўлди.

Шу муносабат билан Замбия президенти Каунда гапириб, вужудга келган шароитларда Жанубий Африка халқлари қатъий кураш олиб бориш йўли билангина озодликка эришишлари мумкин, деб таъкидлади.

Ю. ТИССОВСКИЙ,
В. КОРОЧАНЦЕВ.
(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БУХАРЕСТ**

Бу йил Румыния металлурглари пландан ташқари 173 минг тоннадан кўпроқ чўян эритдилар. Галацдаги металлургия комбинатининг коллективи беш йиллик планининг бажарилишига энг кўп ҳисса қўшди. Техника — иқтисодий жараёни яхшиланганлиги натижасида Галац қуювчилари қўшимча равишда қарийб 71 минг тонна чўян эритдилар ва талай миқдорда металлургия коксини тежаб қолдилар.

Хунедоара домначилари республика халқ хўжалигига пландан ташқари 68 минг тоннадан кўпроқ чўян, решицаликлар эса планга қўшимча равишда 25 минг тонна чўян бердилар.

● **БОНН**

ГФРда маориф эҳтиёжлари учун бўладиган харажатлар камайтирилганлиги натижасида тобора кўплаб ўқитувчилар иш топа олмаяпти. Расмий маълумотларга кўра, бу йил биргина Бавария ўлкасида педагогика олий ўқув юртларини битириб чиққан 4000 кишидан қарийб 1800 киши ишсиз қолади.

● **ЛИМА**

Маориф ходимлари ва Перунинг бутун жамоатчилиги саводсизликни тугатиш халқаро кунини нишонлади. Бу кун ЮНЕСКО ташаббуси билан ҳар йили жаҳоннинг турли мамлакатларида ўтказиб турилмоқда. Перунинг кўпгина шаҳарларида ана шу сана муносабати билан тантанали йиғилишлар ўтказилди, мамлакатда саводсизликни тугатиш миллий кампанияси қандай ўтаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи кўргазмалар ташкил қилинди. Маориф министрлиги энг яхши маориф ходимларини Фахрий ёрлиқлар ва эсдалик медаллари билан мукофотлади.

● **БОГОТА**

Колумбия Миллий тинчлик кенгаши Чилида гражданлик эркинликларини тиклаш, ватанпарварларни таъқиб қилишни тўхтатиш, Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корваланни, фашист хунтасининг зиндонларида азоб чекаётган барча сиёсий маҳбусларни озод этишни талаб қилди.

Чили хунтаси номига шу кенгаш йўллаган мактубда бундай дейилади: ҳарбийлар Чилида бошқача фикрдаги барча кишиларга қарши бошлаб юборган террор ва репрессиялар ҳокимият тепасида нацистлар турган Германиянинг энг мудҳиш замонларини эслатади. (ТАСС).

БИРОДАРЛАШГАН ШАҲАРЛАР

Японидаги Отару шаҳри билан СССРнинг Узоқ Шарқдаги Находка шаҳарлари ўртасида дўстлик алоқаларини ривожлантириш тўғрисидаги шартнома имзоланганига куни кеча 10 йил тўлди.

Қардош шаҳарлар ўртасидаги дўстона алоқаларнинг ўн йиллик якунларини жамлаб, Находка шаҳар ижроия комитетининг раиси В. Романюк ва Отару шаҳрининг мэри Кадзуо Симура шахсий алоқалар, турли делегациялар алмашиш яхши натижалар берганлигини алоҳида таъкидлашди. Бундан буён ги алоқаларни мустаҳкамлаш йўлида Отару шаҳри мэри Находка шаҳри вакилларини бу шаҳарга ва Хоккайдо оролидаги бошқа шаҳарларга келишни лутфан таклиф этди. Бу таклиф зўр мамнуният билан қабул қилинди.

Находка шаҳри Японияда бошқа яна бир шаҳар — Майдзуру билан ҳам бирадарлашган. Майдзуру ўқувчилари ҳар йили Находкадаги пионер лагерига дам олиш учун келишади. Бу шаҳарлар алоқаси ҳам мустаҳкамланиб бормоқда.

Совет ташқи савдо ташкилотлари билан шартномалар тузиш учун Япониядан йирик ташкилотлар эгалари Находка шаҳрига мунтазам келиб туришади. Бу ерда Япония маҳсулотлари кўргазмаси ташкил этилади. Находка шаҳри портида чет эл кемалари орасида Япония кемаларини ҳам учратиш мумкин. Японияннинг турли фирмалари мутахассислари Находкадан унча узоқ бўлмаган «Шарқ» порти қурилишида қатнашмоқдалар.

11 сентябрда Находка ва Отару шаҳарларида байрам тантаналари бўлиб ўтди. Улар биродарлашган шаҳарлар ўртасидаги шартнома имзоланганлигининг 10 йиллигига бағишланди. (АПН).

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

ДАЛАДА САВДО

Шу кунларда республикамиз пахтакорлари 5 миллион 300 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини барпо этиш учун, съездлар йилини пахтачиликни ривожлантиришда салмоқли якунлар билан нишонлаш учун курашмоқдалар. Пахта далаларида тер тўкаётган теримчилар, механик ҳайдовчилар, тайёрланган пахтани кетма-кет пунктларга карвон-карвон ташиётган кишилар — барча қишлоқ меҳнаткашларига йиғим-терим мавсумида қандай савдо хизмати кўрсатилмоқда. Ўзбекистон ССР савдо министри ўртоқ Ғ. Ғ. Юсупов мухбиримиз билан суҳбатда ана шу ҳақда сўзлаб берди.

— Пахтакорларимиз Ватан олдидаги интернационал бурчларини бажариб, 5 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун курашни бир дақиқа ҳам тўхтатганлари йўқ. Бу кураш ҳозирги кунда ҳал қилувчи паллага кирди. Ҳамма жойда пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Механик ҳайдовчилар эса ўз агрегатларини шайлаб ,иш бошлашга тахт бўлиб турибдилар. Республикамиз пахта етиштириш юзасидан ўз зиммасидаги интернационал бурчини қандай бажариши эндиликда ҳар бир пахтакорнинг, механизаторнинг пахта йиғим-теримида қанчалик самарали ва сифатли ишлашига боғлиқ. Бинобарин, уларнинг пахта далаларида юксак унум билан меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитни муҳайё этиш, уларнинг қимматли вақтлари бекор кетишига йўл қўймаслик, партия ва совет ташкилотларининг, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларида меҳнат қилаётган кишиларнинг шарафли бурчидир. Улар ўзларининг ана шу бурчларини бажариш билан улкан хирмонни бунёд этишга ўз ҳиссаларини қўшган бўладилар.

Бу ўринда савдо ходимлари зиммасига ҳам катта масъулият юкланади. Дала меҳнаткашларини энг зарур товарлар билан узлуксиз таъминлаб туриш, умумий овқатланишни намунали ташкил этиш савдо ходимларининг пахтакорлар олдидаги муқаддас бурчидир.

Шу мақсадда областларда катта иш олиб борилмоқда. Айниқса теримчиларни, механизаторларни нон, мева билан узлуксиз таъминлаш учун қўшимча равишда тандирлар қуриляпти, дўконлар очиляпти, умумий овқатланиш тармоқлари кенгайтириляпти.

Ҳозир республика кооператорлари колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида 3700 дан ортиқ сотувчисиз дўкон очишди. Пахтакорлар ўзлари учун зарур бўлган кундалик товарларни ана шу дўконлардан сотиб олишлари мумкин. Уларда рўзғорда ҳар куни керак бўлиб турадиган озиқ-овқат маҳсулотларининг етарли миқдорда ва ассортиментда бўлиши учун ҳаракат қилиняпти. Бундан ташқари колхоз ва совхозларда 1154 та кўчма дўкон бевосита далада савдо қилмоқда. Кўчма автодўконлар мавжуд товарларни сотиш билан кифояланиб қолмай пахтакорлардан буюртмалар қабул қиладилар ва улар истаган товарларни етказиб берадилар.

Яқин вақт ичида сотувчисиз дўконлар 5 мингтага, кўчма автодўконлар 1450 тага етказилади.

Савдо ходимлари бевосита далада ишлаётганлар тўғрисидагина эмас, шу билан бирга пахта ташишда банд бўлган автотранспорт ҳайдовчилари, пахта тайёрлаш пунктларининг ходимлари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқдалар. 82 та пахта заводи, 360 та пахта тайёрлаш пункти ҳузурида 203 та буфет, 78 та чойхона, 287 та ошхона, 236 нон цехи, 105 та саноат моллари магазини, 136 та озиқ-овқат магазини, 137 та дўкон ишлаб турибди. Шу билан бирга район марказлари ва қишлоқларда жойлашган 19,5 мингта чакана савдо точкалари, 8,8 мингта умумий овқатланиш корхоналари ишини яхшилаш чоралари кўрилди. Магазинларда товарларнинг етарли ассортиментда бўлиши, ошхоналарда хилма-хил овқатлар тайёрланиши учун барча имкониятлар яратиб берилмоқда.

Савдо ходимлари учун пахтакорларга хизмат қилишдан кўра шарафли иш йўқ. Шунинг учун ҳам пахта йиғим-терими мавсумида қатнашаётганларга намунали савдо хизмати кўрсатиш бўйича савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимлари ўртасида социалистик мусобақа қизғин тус олиб кетди.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув» правлениеси пахта йиғим-теримида колхозчилар ва совхоз ишчилари учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини муҳайё этишга ҳаракат қилмоқдалар. Бу йилги терим мавсумида пахтакорлар учун 120 мингта пахталик куртка, 40 мингта пахталик шим, 700 минг жўфт этик, 1 миллион жуфт калиш, 150 мингта телпак тайёрлаб қўйилди. Шу билан бирга пахта йиғим-терими илғорларига сотиш учун шойи, духоба рўмол, чинни буюмлар тайёрланди.

Кези келганда айтиб ўтайлик. Пахта йиғим-теримида колхозчилар ва совхоз ишчиларига ёрдамга чиқадиган шаҳарлик ҳашарчиларни озиқ-овқат ва саноат моллари билан таъминлаш учун қўшимча фонд ажратилди.

Азамат пахтакорлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун эрта баҳордан фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Бу ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва тайёрлов пунктларига етказиб бериш учун фидокорлик билан ишлаётган кишиларга намунали савдо хизмати кўрсатишга, улар учун зарур бўлган барча товарларни ўз вақтида етказиб беришга ҳамиша тайёрмиз.

МАККАЖЎХОРИДАН РЕКОРД ҲОСИЛ

Халқимизда «Яхши ният — ярим давлат» деган мақол бор. Инсон яхши ният қилса, эзгу орзу йўлида меҳнатдан қочмаса, унга бахт ёр бўлади. Тўғри, ҳаётнинг кафтдек текис йўллари йўқ, нишонга олган манзилга етиш учун ўйдим-чуқур жойлардан ўтишга, қийинчиликлар, машаққатларни бошдан кечиришга тўғри келади.

Мен маккажўхорикорлик ҳақида ҳам шундай демоқчиман. Бир кезларда Қорақалпоғистон Автоном республикаси шароитида маккажўхоридан юқори ҳосил олиш қийин, чунки ер шўр, сизот сув юза жойлашган, бунинг устига ўсимликнинг ўсиш, ривожланиши учун иссиқлик ҳарорати етишмайди, деган гапларни эшитганмиз. Фан ютуқлари, илғорлар тажрибаси буни бутунлай инкор этди, автоном республиканинг барча колхозлари, совхозларида маккажўхоридан юқори ҳосил етиштириш мумкин ва лозим деган ғояни тўла исботлади. Буни мен бошчилик қилаётган маккажўхорикорлик бригадаси мисолида ҳам кўрса бўлади.

Бригадамизга 110 гектар ер майдони биркитиб берилди, шунга етарли техника воситалари, ўғит, сув ажратилди. Давлатдан навли, районлаштирилган, серҳосил уруғлик дон олдик. Ерни обдан ишладик, ўғитладик, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши чоралар кўрдик. Энг муҳими — зовурларни чуқур қазиб, сизот сувларини камайтирдик, шўрни йўқотдик. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, минерал ва органик ўғитлардан фойдаланиш картограммаси туздик. Яна тупроқ унумдорлигини кўтариш учун нималар қилиш керак бўлса, ҳаммасини амалга оширдик.

Бу йилги шароитда кўчатлар сонини кўпайтиришга алоҳида аҳамият бердик ёки бошқачасига айтганда, ҳар гектар майдонда ўтган йилдагидан 12-15 минг туп кўп ниҳол ўстирдик. Борлиқ кўчатларни мавсум охиригача кўз қорачиғидек асрадик. Лекин бу кифоя қилмас эди.

Маълумки, баҳор инжиқ келди, ёғингарчилик кўп бўлди, тупроқ қатламлари вақтида қизимади. Натижада уруғни ерга қадаш энг яхши агротехника муддатидан бир ҳафта — ўн кунга кечикди. Муҳим вазифа бир текис ундириб олинган ниҳолларни яхши парваришлаш йўли билан ўртадаги узилишни йўқотишдан иборат бўлди, амалда шундай қилдик ҳам. Маккажўхори ўсимлиги сўта боғлашга киргунча бўлган фурсатда ўртадаги узилиш тугатилди.

Масаланинг яна бир муҳим томони бор. Маккажўхори бизнинг шароитимизда икки мақсадни кўзлаб — дон ва силос учун ўстирилади. Дон учун ўстирилаётган ўсимликка ҳам, силос учун ўстирилаётганига ҳам ўғит ва сувни мутахассисларнинг маслаҳати асосида бердик, сувдан қолдирмадик, бегона ўтларни бутунлай йўқотдик. Ўсимлик қийғос донга кирган вақтда уруғлик участкасини қўшимча бир марта минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан озиқлантириб, икки марта қондириб суғордик.

Мен юқорида деҳқонлар яхши ниятли бўлишлари керак деган мазмунда гап қотган эдим. Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб, гектаридан 100 центнердан маккажўхори дони етиштириш мажбуриятини олдик. Шунда «жуда катта кетворишди, охири бахайр бўлсин-да» деб бизга ишончсизлик билдирган кишилар ҳам бўлди. Лекин аъзоларимиз ўзлари танлаган йўлдан қайтмадилар. Ҳамма майдонларда беш марта комплекс парвариш ўтказдик. Мақсадимиз — гектаридан 100 центнердан дон, камида 600 центнердан силосбоп поя олиш эди.

Излаганга толе ёр деганлар. Ҳалол меҳнатимиз зое кетмади. Экинларимиз бақувват ва серҳосил бўлиб ўсди, ҳар тупида тўрттагача бўлиқ сўта бунёдга келди. Сўталарнинг дони тўқ бўлиши учун очиқтирмай ўғит, чанқатмай сув бердик, зараркунандалар, ҳусусан, қоракуядан муҳофаза қилдик. Натижада ўсимлик соғлом ва серҳосил бўлиб ўсди.

Ўрим-йиғимга пухта тараддуд кўрдик. Маккажўхорини асосан комбайнларда ўришни планлаштирдик. Ўримдан олдин ўқариқлар, шохариқларни текисладик, хирмонжойлар тайёрладик. Ҳосил тўла пишиб етилгач, астойдил ишга киришиб, қисқа фурсатда ўримни тугалладик. Маккажўхори сўтасини хирмон жойларга тўплаб, поясини силосхоналарга жўнатдик.

Бугун бир йиллик меҳнатимизнинг натижасини кўриб дилдан қувонмоқдамиз. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан кўзда тутилган 100 центнер ўрнига 110 центнердан маккажўхори дони, 600 центнердан силосбоп поя олиб, социалистик мажбуриятимизни шараф билан ошириб бажардик. Бригада аъзоларимиз — сувчилар, чопиқчилар, механизаторлар, химизаторларнинг ҳаммаси яхши меҳнат қилганликларини таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Хирмон кўтариб бўлинди. Ҳосилдан кўнгил тўлди. Давлатга маккажўхори дони сотиш колхозимиз бўйича ошириб адо этилди. Бунга бригадамиз маккажўхорикорларининг муносиб улуши бор. Келаси йили экиш учун сараланган уруғлик фонди ажратилди. Айни кезда маккажўхори пайкалларини ўғитлаб шудгорламоқдамиз. Зараркунандаларнинг пайдо бўлишига қарши профилактик чоралар қўлламоқдамиз. Қиш фаслида ҳамма майдонларда агротехниканинг зарур бўлган тадбирларини ўтказамиз, шу йўл билан келаси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратамиз.

Бригадамиз аъзолари ўз бурчларини шараф билан ўтаб бўлиб, эндиликда пахта теримида фаол қатнашмоқдалар. Колхозимиз бўйича пахтадан ҳам рекорд ҳосил кўтаришга қўлимиздан келган ҳиссамизни қўшамиз.

Ширин ЮСУПОВА,
Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги Ленин номли колхоз маккажўхорикорлик бригадаси бошлиғи.

Суратда: Ш. Юсупова бригада аъзоси Ражаб Отажонов билан ҳалол меҳнат меваси — маккажўхори сўталарини кўздан кечиряпти.

Р. Саидов фотоси.

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» АМАЛДА

ДАСТЛАБКИ ТОЛА — ИВАНОВОГА

АНДИЖОН. (Телефон орқали). Пахтамизнинг толеи баланд. Серқуёш ўлкамизда етиштирилган «оқ олтин» толалари пахта тозалаш саноати корхоналарининг азаматлари меҳнати билан қайта ишланиб, тойланиб, узоқ-узоқ ўлкаларга, хорижий мамлакатларга пешма-пеш жўнатилиб турибди. Биргина Андижон областининг корхоналарида тайёрланган толалар жаҳоннинг ўн саккиз мамлакатига экспорт қилинмоқда. Эндиликда пахта интернационал бойлигимиз бўлиб қолди.

Кеча Андижон темир йўл станциясида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари ана шулар ҳақида гапирдилар. Область пахта тозалаш саноати корхоналарининг вакиллари вокзал майдонида съездлар йилининг ҳосилидан ишлаб чиқарилган толанинг дастлабки эшелонини қон-қардошлик рамзи сифатида анъанага биноан Иваново тўқимачиларига жўнатишга бағишланган тантанали митингга тўпландилар.

«Минглар шартномаси» мусобақаси пахта билан боғлиқ эканлиги ҳар кимга аён. Бу мусобақа бир неча йиллардан буён давом этиб, мустаҳкамланиб келмоқда. Тўқимачилар билан пахтакорлар ўзаро шартномалар тузиб, аҳолига юқори сифатли ранг-го-ранг газламалар етказиб бериш аҳди билан ҳамиша баракали меҳнат қилмоқдалар. Андижон пахтакорлари ана шу дўстона алоқаларини, тўқимачилар билан тузилган шартномаларни муваффақиятли бажариш тадбирларини кўраётирлар. Бугунги кунда катта хирмон тараддудида мардона меҳнат қилаётган пахтакорларнинг мўл ҳосилидан дастлабки ишланган тола тантанали равишда «Минглар шартномаси» мусобақасининг қатнашчиларидан бири — Иваново тўқимачиларига юборилмоқда.

Рельслар устида поезд ҳансираб турибди. Шарафли юкни белгиланган манзилга эртароқ етказиб бориш завқи машинистларни ҳам ҳаяжонга солмоқда. Митингда область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлаб, пахтакорларни ҳамда пахта тозалаш саноати ходимларини меҳнат зафари — ҳосилни йиғиб-териб олиш кучайтирилаётганлиги, тола тайёрлаш қизғин бораётганлиги билан қутлади. У митинг қатнашчиларига янги муваффақиятлар тилади. Шундан кейин «Андижон-3» пахта тозалаш заводининг директори Б. Жўрабеков, КПСС XXV съездининг делегати. Москва пахта тозалаш заводининг смена мастери Ж. Аҳмедов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, КПСС XXV съезди белгилаб берган улуғвор режаларни шараф билан бажариш учун социалистик мусобақани яна ҳам авж олдиражакларини, мамлакатга юқори сифатли тола етказиб бериш юзасидан олган мажбуриятларини зиёда қилиб адо этажакларини таъкидладилар.

Область пахта тозалаш саноати бирлашмаси корхоналарининг меҳнаткашлари икки йилдирки, барча маҳсулотини ГОСТ талабларига биноан нуқул юқори сифатли қилиб тайёрлашга эришмоқдалар. Бу йил ҳам янги ҳосилни қабул қилиб олишга пухта тайёргарлик кўрилди. 25 августдаёқ барча заводлар ва пахта қабул қилиш пунктлари намунали ремонтдан чиқарилди. Сифат кўрсаткичларини яхшилашга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Ҳозир область пахта тозалаш саноати корхоналари ҳар куни 5 процентдан «оқ олтин» қабул қилиб олишга қодир.

Поезд ҳаракатга келади. Тепловоз пишқириб тезлигини оширади. У Ивановога қараб бормоқда. Устига бу йилги ҳосилдан ишлаб чиқарилган 1000 тоннага яқин тола ортилган. Унинг жами олий навли. Митинг қатнашчилари поезд бошқариб бораётган бригадага муваффақиятлар тилаб қоладилар. Мана шу эшелон Ивановога етиб боргач, тўқимачиларнинг қўли билан газламага айланади. Бу газламалар ҳам юқори сифатли бўлишига кафолат бор. Хом ашё яхши бўлгач, ундан тайёрланган маҳсулот ҳам юқори сифатли чиқиши турган гап. «Минглар шартномаси» мусобақаси ана шундай мустаҳкамланиб бормоқда.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Суратда: «Андижон-1» станциясида бу йилги ҳосилдан ишлаб чиқарилган дастлабки олий навли толанинг биринчи эшелонини Иваново тўқимачиларига жўнатишга бағишланган митинг пайти.

С. Безносов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН САФАРИДАН ҚАЙТИБ

ҲАШАР — ҲАММА БИР ЖОНУ БИР ТАН ДЕМАК

Шу йилнинг 16 июлида, жума куни, 13 дан 53 минут ўтганда Тошкентда 5 баллга тенг кучда икки марта ер силкингани қайд этилди. Кечқурун радио орқали зилзиланинг маркази ўша, шаҳарнинг анчагина қисмини вайрон қилган кучли ер силкинишлари рўй берган жойнинг худди ўзида эканлигини хабар қилишди.

Ҳозир зилзила «ўчоғи»ни топиш осон. Шаҳар марказидан салгина нарида, чоғроқ тепаликда ўзбек миллий нақшлари билан безатилган айланма бино бор. Ёш чинор ниҳоллари билан ўралган бинонинг енгинасида бир оиланинг ҳайкали, ҳайкал пойида эса зилзиланинг рамзий белгиси сифатида ёриқ қора мармар ётибди. Бинога Тошкентнинг ўн йил олдинги ,оғир кунлардаги суратлари, шунингдек, табиий офатга учраган шаҳарга барча совет иттифоқдош республикалари кўрсатган улкан ёрдамни акс эттирувчи ҳужжатлар қўйилган. Шаҳар 800 дан ортиқ ер силкинишини бошидан кечирди. Энг кучли, энг даҳшатли зилзила рўй берган вақт (1966 йил 26 апрелнинг тонготари, соат 5 у 23) рамзий соат йўсинида мармарда ўз аксини топган. Ўша зилзиланинг маркази шу ерда, ҳозир совет халқлари дўстлиги ёдгорлиги кошонаси қад кўтарган ерда экан.

Орадан ўн йил ўтгач, Тошкентда яна кучли ер ости силкинишлари рўй бермоқда. Лекин энди унга парво ҳам қилмайдилар. Айланма бино қуёшнинг заррин нурларида ўзгача тароват билан жилоланади, бир гуруҳ пионерлар мармарга битилган рамзий соат олдида суратга тушмоқдалар. Кенг кўчадан «Волга», «Жигули» ва «Москвич»лар ғизиллаб ўтиб турибди. Рўпарадаги беш қаватли бино балконида бир аёл боласининг кийимларини дорга осмоқда. Иссиқ бироз лоҳас қилаётган бўлса ҳам кўчада кишилар хотиржам юриб бормоқдалар. Ҳаммаси кечагидек, ўтган кундагидек ўз маромида бормоқда.

Шаҳар чеккасидаги чойхонага, кабобхўрликка таклиф этган ҳамроҳимиз Маъруф Отахонов «Қани, кетдикми» демагунча чор атрофдан кўз узолмадик.

Шанба куни эрталаб меҳмонхонадаги сартарош соқолимни қиртишлар экан, суҳбатга тортиш учунми, ҳар қалай кечаги ер силкинишдан гап очиб қолди.

— Эндигина тушликни бошлаган эдик, — деди у, — бирдан остимиздаги пол кўтарилаётганга ўхшаб, стол устидаги тарелкалар ўз-ўзидан сурила бошласа бўладими?.. Лекин шундан бошқа ҳеч нарса рўй бермади. Фақат мудиримиз Антоновна, юрак олдириб қўйганми, қичқириб юборди... Қалай, сиз ҳеч нарса сезмадингизми?

Йўқ, биз ҳеч нарса сезмадик. Чунки бу пайтда Тошкентдан бир неча километр нарида, «Ленин йўли» колхозидан қайтаётган эдик.

— Юриб турган машинада ҳам киши кўчада кетаётганидек беш баллни сезмайди, — деди уста билимдонлик билан. — Бир жойда ўтирилса, ёки ётилсагина сезиш мумкин.

У зилзила ҳақида жуда бамайлихотир гапирарди. Бошқалар ҳам шундай. «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси редакциясида айтишларича, 16 қаватдагилар ер силкинганини бироз бўлса ҳам сезишса сезишгандир-у, аммо уларда, саккизинчи қаватда ҳеч нарса сезилмабди... Меҳмонхонага қайтгач, хотиним ҳам ҳеч нарса сезмаганини, ер қимирлаганини эса радиодан эшитганини билдим. Дарвоқе, бу шу йилги биринчи ер силкиниши эмас экан.

— Тошкент сейсмик зонага жойлашган. Бу нарса вақти-вақти билан ўзини билдириб туради, — деди гап орасида Маъруф Отахонов. Кейин ҳеч нарса бўлмагандек Тошкентнинг яна қаерларига боришимиз ҳақида сўз очди.

ШАҲАРГА КЎЧИБ КЕЛУВЧИЛАР КЎП ЭКАНЛИГИНИНГ БОИСИ НИМА?

Ҳарорат 42 даража. Маъруф Отахонов бизни шаҳар бўйлаб айлантириб юрар экан, тушунтиришдан сира эринмасди: «Бу кварталларни Россия Федерацияси қурувчилари бунёд этишган. Бунисини Москва, анавинисини эса Украинадан келган бунёдкорлар қуришган. Буниси, нақшларидан ҳам кўриниб турибдики, тожикистонликлар иши. Эстон қурувчилари томонидан қад кўтарган уйларга қаранг. Мана бу хиёбон ва микрорайон лойиҳасини эса ленинградлик меъморлар чизиб берганлар». Тошкентлик ёш журналист деярли ҳар бир уй тарихини сўзлаб бера оларди.

Тўғри, Тошкентга бутун Советлар мамлакати зудлик билан ёрдам берганини билар эдим. Лекин бу ёрдам қудратини энди ўз кўзим билан кўриб турибман. «Ленинградликлар» хиёбонида оналар фарзандларини аравачада сайр қилдирмоқда, «москваликлар» кўчасида дўппи кийган кекса бир киши атиргул ҳамда ям-яшил дов-дарахтларни суғормоқда эди. «Украиналиклар»нинг майдончаси марказидаги фаввора атрофига пенсионер ва севишганлар йиғилишиб олишибди. «Эстонияликлар» кварталидаги чойхонада кўпни кўрган оқсоқоллар чой ичиб гурунглашиб ўтиришибди. Кенг хиёбонларда машиналар оқими тинмайди... Шаҳар бошқа шароитда инқирозга юз тутган бўларди. Лекин бу ерда ҳаёт илгаригидан ҳам жўшқин давом этмоқда.

Кишилар бу шаҳарга сира тап тортмай кўчиб келаётганлари сабабини тушундим. Ўзбекларда «Ҳашар» деган сўз бор. Унда асрий анъана, аниқроғи зарур бўлганда барчани беғараз ёрдамга чорловчи кўҳна, қадимий қонун мужассамлашган. Ўшанда, 1966 йилги зилзиладан кейин Тошкентни тиклашга бепоён Советлар мамлакатининг ҳамма чеккаларидан ёрдамга етиб келишди. Ҳашар сўзи улуғвор тушунча — Халқлар дўстлиги тушунчасига сингиб кетди.

— Эндиликда ҳашар ҳамма бир жону бир тан деган маънони англатмоқда, — деб оҳиста тушунтира бошлади чойхонада оппоқ соқолли нуроний отахон. — Ўзбек, рус, тожик, украин, қозоқ, буряк... Ҳамма-ҳаммаси. Тушундингми?

Отахон қўлларини кўксига қўйди.

— Биз, ҳаммамиз... барча совет кишилари бир жон-у, бир тан.

Ана шундагина Тошкентда кўркинчни қандай енгишгани-ю, хотиржам турмуш кечираётганлари сабабини англадим.

УН ЙИЛЛАРДАН КЕЙИН

Шаҳар бўйлаб сайримиз давом этар, саратон қуёши аёвсиз қиздирмоқда эди. Ҳамроҳимиз баъзи уйларни кўрсатиб, булар унчалик чиройли эмас, деб қўярди.

Дарҳақиқат, бу уйлар чиройли эмасди. Уларни зилзиладан кейин зудлик билан тиклашган, шу боисдан четдан қараганда шошма-шошарлик билан қилингани сезилиб турарди. Лекин бу уйларнинг йўриғи бошқа: улар қишли-қировли кунлар бошлангунга қадар битиб, юз минглаб кишиларга паноҳ бўлган. Янги қурилган уйларга нисбатан уларнинг яна бир афзаллиги бор. Ўша кезлардаги тикланган уйлар ўн баллдан ҳам ортиқ ер ости силкинишларига чидаш бера олади.

Кейинги йилларда Тошкентда кўплаб уй-жой қурилди, ҳозир ҳам ажойиб бинолар қад кўтармоқда. Илгари ҳам серқуёш ўлкадаги бу шаҳарда бўлганман. Охирги марта 1960 йилда Тошкентга келган эдим. Очиғини айтганда, биз Навоий номли театрни, замонавий «Тошкент» меҳмонхонасини, ўрта аср обидаларидан Кўкалдош мадрасасини ва кенг Навоий проспектини билардик, холос. Кўпроқ хом ғиштдан қад кўтарган пастак уйли сокин кўчалар ёдимизда қолган эди.

Бугунги Тошкент беқиёс гўзал.

Зилзиладан кейин қад кўтарган дастлабки уйлар ҳам ўз қиёфасини ўзгартирмоқда: таъмир чоғида уларга яхшилаб сайқал берилаётир.

Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг муовини ўртоқ Ёқубжоновага ўз таассуротларимни тўлқинланиб сўзлаб бердим. Сўзларимни диққат билан тинглар экан унинг қоп-қора кўзларида аллақандай қувонч учқунлари кўринади.

— Ҳа, қуришни, қурганда ҳам тез ва ҳатто яхши қуришни ўрганиб олдик, — дейди у. — Устозларимиз ҳам, ёрдамчилар ҳам чакки эмасди. Москвалик ва ленинградлик қурувчилардан тортиб Узоқ Шарқдаги меъмор ўртоқларгача, ҳамма-ҳаммаси ёрдам берди. Мен сиз кўрмаган нарсалар ҳақида ҳам гапириб беришим мумкин. Бу билан янги мактаблар, касалхоналар, магазин ва клублар, кинотеатрлар, музей, театр ва кутубхоналар ҳақида янада кўпроқ нарса билиб оласиз... Дарвоқе, бизда уй-жой майдони зилзилагача бўлганидан 2,5 миллион квадрат метр кўп эканини биласизми! Булар, табиийки, ер томли уйлар эмас.. Чиндан ҳам қуришни ўрганиб олдик. Лекин энди бизни бошқа нарса — шаҳримизнинг истиқболи, унинг ривожланиш йўллари кўпроқ қизиқтиради.

Ўртоқ Ёқубжонова иш столи тортмаларининг биридан катта папка олди.

— Бу ерда шаҳарнинг қарийб асримиз охиригача бўлган плани бор, — деди у папкани кўрсатиб. — Тошкентни ривожлантиришнинг 20 йиллик социал-иқтисодий плани шу ерга жамланган. Гап шаҳарнинг қиёфасида, янги квартал ва биноларидагина эмас. Республикамизнинг табиий бойликлари беҳисоб. Бизда зарур руда ва минераллар, кўп миқдорда сув энергияси, табиий газ ва бошқалар бор. Пахтачилик, республика индустрияси жуда катта суръатлар билан ривожланмоқда. Табиийки, буларнинг ҳаммаси унинг пойтахти тараққиётига таъсир этмай қолмайди. Биз шаҳарнинг илмий базаси қандай бўлиши керак, қанча ишчи кучи зарур, соғлиқни сақлаш қай тарика ривожланади, маданий ҳаёт, транспорт, савдо истиқболлари ва шу каби минглаб масалаларни 20 йил олдин яллисига ҳал этмоқдамиз. Бу ҳазилакам гап эмас. 1990 йилга бориб, Тошкент аҳолиси ҳозирги кунга нисбатан бир миллион кишига кўпайишини тасаввур эта оласизми? Атиги 14 йил ичида!..

Шаҳар Совети ижроия комитети раиси муовинининг кўзлари ажиб чақнаб кетди.

Мен яна саволга тутдим:

— Бу ишларнинг ҳаммасини уддалай оласизлармиʔ Шаҳарда шунга яраша куч-қувват борми?

Ўртоқ Ёқубжонова мен томон бир оз энгашиб оҳиста сўради:

— Ўзбекча «ҳашар» деган сўз нимани англатишини биласизми?

Мен ҳа дегандек ишора қилдим. Оппоқ соқолли отахон бу сўзни боплаб тушунтирган. Ҳашар — биз ҳаммамиз, барча совет кишилари бир жону бир тан демак...

Ўртоқ Ёқубжонова олдида ётган папкадаги лойиҳа, албатта амалга оширилади. Табиий офатни енгиб, янги ҳаётни бошлашда ҳашар Тошкентга мададкор бўлганди. Ҳашар — жуда катта куч. Зеро ҳашар Советлар мамлакати гуркираб ривожланишида битмас-туганмас манба бўлган тушунчани — Халқлар дўстлиги тушунчасини англатади.

Станислав ОБОРСКИЙ,
«Руде право» газетасининг Москвадаги мухбири.

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

СУРЪАТНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ

Пойтахтимизнинг Жуковский кўчасида яна бир тўрт қаватли, бир йўла беш юз кишини даволай оладиган поликлиника биноси қад кўтармоқда. Бу бинони «Главташкентстрой»га қарашли 8-қурилиш трестининг 4-қурилиш-монтаж бошқармаси бинокорлари бунёд этишаётир. Коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашаётган бригадаларга коммунист Юрий Давидов ва Собиржон Рустамовлар бошчилик қилишмоқда. Улар бошқараётган бу бригадалар янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» шиорига амал қилган ҳолда социалистик мусобақада актив қатнашмоқдалар. Бу ерда бир кунда икки кунлик план-топшириғини уддалаётганлар кўплаб топилади.

Қурилишда малакали қурувчилар қатори шогирдлар ҳам, яқиндагина ҳунар-техника билим юртини тамомлаб чиққан ёшлар ҳам ёнма-ён туриб ишлашади. Ана шундай тиришқоқ ёшлардан Евгений Кувайдов, Олег Исаичев, Мурод Ҳакимов каби ўнлаб ёшлар бино қурилишини тезкорлик билан тугатишда самарали ишламоқдалар. Уларга илғор қурувчи-пайвандчилардан Юрий Архипов устозлик қилмоқда.

Иккала бригада поликлиникани муддатидан илгари топширишга, пландан ташқари яна 7 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишга аҳд қилишган. Иккала бригада коллективи 1976 йил саккиз ойлик план-топшириқларини ортиғи билан адо этиб, юқори кўрсаткичларга эришди.

Ш. МИРХАБИБОВ,
Н. АЛИМОВ.

РОБЕРТ РОЖДЕСТВЕНСКИЙ— МЕҲМОНИМИЗ

Желаю читателям газеты «Совет Ўзбекистони» огромного счастья! Всегда!
от сердца
Роберт Рождественский
9 сент. 76 г
Ташкент

Яқинда таниқли рус шоири Роберт Рождественский серқуёш юртимизда бир неча кун меҳмон бўлди. Роберт Иванович Рождественский ҳозирги кун рус шеъриятининг ёрқин намояндаларидан биридир. Унинг шу пайтгача эълон қилинган қирққа яқин шеърий ва бошқа жанрдаги китобларини совет ўқувчилари севиб ўқимоқдалар. Ўткир сиёсий-публицистик ва лирик мавзуларда битилган, ёрқин гражданлик пафоси билан жаранглаб турган шоир асарлари кўпгина қардош совет халқлари ва чет тилларга таржима қилинган.

Р. Рождественский 1972 йилда Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофоти лауреати деган юксак унвонга сазовор бўлди. «Совет Ўзбекистони» мухбири шаҳримиз меҳмони бўлган бу ажойиб шоир билан учрашиб суҳбатлашганда, у қуйидагиларни айтди.

— Маълумки, шу йил сентябрь ойининг ниҳоясида Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг халқаро учрашуви бўлади. Бу учрашув турли қитъалардаги халқлар ўртасидаги дўстлик ва маданий ҳамкорликнинг мустаҳкамланишига янада ҳисса бўлиб қўшилади. Ҳозирги кунда Тошкент учрашувида қатнашиш истагини билдирган мамлакатларнинг сони 50 тадан ортди. Бу рақам тобора ортиб бормоқда. Тошкентдаги халқаро ёш ёзувчилар анжуманида Европадаги талай мамлакатлар адабиётларининг навқирон вакиллари ҳам қатнашади. Шунингдек, форум ишида Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётининг бир гуруҳ ветеранлари ҳам иштирок этадилар. Ҳозир шу улкан форумга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Мен тайёргарлик комитетининг аъзоси сифатида анжуманга ҳозирлик ишларида қатнашиш учун Тошкентга келдим.

Тошкентда, умуман Ўзбекистонда бундан олдин ҳам бўлган эдим. 1963 йилнинг фараҳли куз кунларида Ўзбекистонда рус адабиёти ва санъати декадаси ўтган эди. Ана шу декада қатнашчиси сифатида Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қилганман. Ҳар қандай таърифлардан юқори турадиган Тошкентда, қаҳрамонона меҳнат туфайли асрий қақроқ қиёфасини ўзгартираётган Мирзачўлда, олис ўтмиш ва замонавийликни вужудида гўзал уйғунлаштирган Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида, улуғвор комбинатлар шаҳри Навоийда бўлганман.

Яқинда мен Тошкентга яна қайтиб келаман. Ўшанда бу ажойиб ўлкани кенг айланиб кўриб танишмоқчиман. Ўзбекистон ниҳоятда тез юксалаётган, ҳар соҳада мислсиз шижоатлар билан олға бораётган республикадир. Мен ана шундай тасаввурдаман.

Тошкент шаҳри шубҳасиз, мен бундан 13 йил олдин кўрганда бошқачароқ эди. Энди у тубдан ўзгариб, яшариб, жаҳондаги энг илғор, замонавий шаҳарлардан бирига айланди. Бу ердаги зилзила оқибатларини тугатиш учун бутун совет халқи оёққа турди. Бу табиий ва юксак удум совет халқининг етакчи хислатидир. Бизда ҳамиша шундай бўлиб келган. Оғир кунларда ҳеч қачон бир-биримизни ёлғиз қолдирмаймиз, ҳамдасту ҳамдард бўлишга шошиламиз. Эришилаётган ютуқлардан эса ҳаммамиз, гўё ўзимизникидай, баравар қувонамиз. Янги Тошкент мана шундай ажойиб халқнинг қўли билан тикланди ва у кўп миллатли совет халқларининг дўстлигига тирик бир ҳайкал, биродарлигига достон бўлиб қолди.

Тошкентда ҳам, бутун Ўзбекистонда ҳам, хуллас, ўзгаришлар катта. Ҳа, айтмоқчи, бу ерда фақат бир нарсани ўзгармай қолган дейиш мумкин. Бу — ўзбек халқининг иссиқ оғуши, оқ кўнгиллиги, меҳмондўстлиги, меҳнатга чуқур муҳаббати, яратишга, ижодга ишқибозлиги... Гуллабяшнаётган бу ўлканинг ана шундай ажиб фазилатли кишиларига ҳаётда, меҳнатда, ижодда камолот, чексиз бахт-саодат тилайман.

Роберт **РОЖДЕСТВЕНСКИЙ.**

РАНГЛАР ҲАҚИДА БАЛЛАДА

Малла эди
қовурилган қўзиқорин, ё, —
қорда ётган апельсинлар тимсоли гўё.
Онажони ҳазилкашу
шўху шан эди:
«Ўғилчамни
мен туққанман қуёшдан», дерди.
Ўзга ўғли қора эди,
чиндан ҳам қора,
Куйдирилган сақич,
ҳатто,
ундан ҳам қора.
Сўрасалар,
она яйраб хандон ташларди:
«Қора эди тун жуда», деб
ҳазиллашарди...
Қирқ биринчи,
хотиралар қиличланган биринчи йилда
симёғочлар хабаридан сўз қотди тилда.
Икки ўғил,
икки шунқор,
Замин тираги —
Кетди,
ўпиб, таъзим ила, она этагин...
Иккиси ҳам жангда кўрди
қоп-қора дудни,
кўкка сапчиб, қутурган ул
маллаinitранг ўтни,
етим қолган далаларнинг
кўкиш ангорин,
жабҳадаги госпиталлар
кулранг деворин.
Икки ўғил,
икки шунқор,
икки чўнг қанот
жанг қилдилар...

Она кутди.
Сабр, қаноат...
На қарғанди,
тақдирига на айтди лаънат.
Четлаб ўтди
аза унинг уйини фақат.
Омад келди,
қўнди ногоҳ бошига Ҳумо.
Омади бор экан унинг
уч қишлоқ аро.
Кулиб боқди,
кулиб боқди
онага омад! —
Икки ўғил
қишлоғига
қайтди саломат.

●

Замин узра
ачинишга арзимас кичик, —
Бир бор эди, бир йўқ эди, —
кичкина одам.
Кичкина хизматчи эди.
Қўлтиғида кичкина портфель,
хизматига бориб келарди,
олар эди кичкина маош...
Ногоҳ бир кун —
гўзал бир тонгда —
тақиллатди деразасини
кўринишдан
унча катта бўлмаган
уруш...
Кичкина автомат бердилар
унга,
бир жуфт кичик этик бердилар,

Икки ўғил,
икки шунқор,
иккала дилбанд,
зарҳал, кумуш орденлари
кўксида тирбанд.
Ўғлонлари ўлтиришар ёнма-ён,
мана,
Оёғи бут,
қўллари бут —
не керак яна?
Кўкиш вино ичишади,
аждодлар русми...
Ўзгармишдир, лекин,
улар сочининг туси.
Сочлар худди
соғ патлари
яраланган оққушнинг, —
бунча ҳам оқ,
бунча оппоқ,
бунча оқ!
Шунча кўпми
оқ бўёғи
урушнинг...

●

кичиккина каска,
бўй-бастига мос
кичиккина шинель бердилар...
...Аммо у йиқилган чоғида —
қалқиб,
беўхшов,
ҳужум ҳайқириғи қотиб бўғзида, —
ўшанда
бутун дунёдаги
мармар
етмади
тиклаш учун йигитнинг
бор бўй-бастини!

А. Шер таржимаси.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

УЙҒУР ХАЛҚИНИНГ ОТАШИН ШОИРИ

Яқинда Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти уйғур халқининг оташин шоири, довюрак инқилобчи Лутфулла Муталлибнинг шеърлар китобини ўзбек тилида чоп этди.

Инқилобий уйғур адабиётининг шаклланиши, ривожланиши, Л. Муталлиб ижодиёти билан чамбарчас боғлиқдир. У ўз асарларида Ватан озодлиги учун курашни, меҳнаткашларнинг орзу-умидларини, янги дунёга муҳаббатини тўлиб-тошиб куйлади. Совет Иттифоқи билан дўстлик, қардошлик ғояларини жўшқин тараннум этди. Ўн беш яшар шоир «Халқимга» деб аталган илк шеърида Совет ҳокимиятининг асл моҳиятини очиб берди, унинг ҳаётбахш қудратини куйлади. Муталлиб ўз идеалларини тараннум этар экан, «Миллатчиларга жавоб», «Биз — Синь Цзян фарзандлари», «Чўнг кураш қўйнида», «Май қўшиғи», «Тунлар ёриб, излар босганда...» каби қатор ғоявий етук, бадиий баркамол асарларини яратди. Шоир бу асарларида асрлардан бери мустамлакачилик асоратида, маҳаллий беклар, феодаллар исканжасида азоб чеккан, хўрланган кишиларнинг асло сўнмаган эрксевар руҳини, идрок ва иродасини ифодалади. «Ленин шундай ўргатган» шеърида эса доҳиймизнинг ҳамиша барҳаётлигини, меҳнаткашларга раҳнамолигини ва Коммунистик партиянинг ақл-идрокини, даҳосини улуғлади. «Ёнар тоғлар», «Ҳасан-Ҳусан» каби шеърларида Совет Иттифоқининг мислсиз қудратини, дунё мазлумларига мададкорлигини тараннум қилади. У ҳаётнинг манбаи, гўзалликнинг сири, камолотнинг чўққиси меҳнатдадир, деб тушунди. Ҳаётнинг узлуксиз давом этиши, жозибаси ҳам меҳнат туфайлидир, деган ғояни илгари сурди. Шу боисдан у меҳнат мавзусига бағишланган туркум шеърларини яратди.

Йигирма уч ёшида озодлик душманлари томонидан ваҳшиёна қатл этилган курашчи шоирнинг адабий мероси, номи уйғур халқи қалбига абадий жо бўлиб қолди. Л. Муталлибнинг жанговар асарлари янги авлод кишиларини ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашга хизмат қилиб келмоқда. Унинг шеърияти ёлғиз уйғур халқининг адабий мероси бўлибгина қолмай, балки кўпгина қардош халқларнинг ҳам мулкига айланмоқда. Л. Муталлиб шеърларининг «Ёшлик худди чақмоқ» номи остида 50 минг нусхада чоп этилиши бунинг ёрқин далилидир. Шеърларни уйғур тилидан таниқли ёзувчи Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Ҳамид Ғулом ва шоир Рўзи Қодирий таржима қилган.

АХБОРОТ ВОҚЕАЛАР ФАКТЛАР

НАМАНГАН

Ҳовли тўйлари

Марказий Фарғонанинг Аччиқкўл массивида қад кўтараётган Навбаҳор шаҳри кун сайин жамол очиб боряпти. Яқинда шаҳарчада яна бешта уй-жой фойдаланишга топширилди. Янги уйга биринчи бўлиб Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли совхоз механизатори Юсуфжон Жўраев оиласи кўчиб кирди.

Бу билан Навбаҳорда қуриб битказилган уй-жой бинолари 54 тага етди. Шу йилнинг охиригача яна 19 та уй-жой биносини фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

Почта-автомат

Наманган шаҳрининг Навоий кўчасида, медицина билим юрти билан ёнма-ён яна бир кўркам бино қад ростлади. Бу ойнаванд бино почта-автомат бўлиб, область алоқа муассасалари ичида биринчи ҳисобланади.

Бу ерда почта операциялари автоматлар ёрдамида бажарилади. Махсус механизмлар газета, открытка ва конвертлар сотади, танга майдалайди, заказ хатлар қабул қилади.

Бундан ташқари, янги бўлимга 2 та телефон ўрнатилган. Улардан бири шаҳарлараро телефон тармоғига уланган бўлиб, Тошкент, Фрунзе, Душанба, Олмаота, Самарқанд, Қўқон шаҳарлари билан боғланиш мумкин. Иккинчи телефон эса шаҳар алоқа тармоғи билан боғлайди.

Қурувчилар конкурси

Янгиқўрғон районидаги «Ленинизм» совхозида тикланаётган 450 ўринли мактабда ғишт терувчиларнинг область конкурси ўтказилди. Унда «Облколхозстрой», «Наманганирстрой», «Наманганводстрой», «Коопстроймонтаж», область ремонт-қурилиш тресты коллективларидан 9 та қурувчилар бригадаси иштирок этди.

Конкурсда «Узкоопстроймонтаж»нинг 3-механизациялашган кўчма колонна бригадаси биринчи ўринни, 10-қурилиш трестига қарашли бригада иккинчи, «Облколхозстрой» трестига қарашли бригада учинчи ўринни эгаллади.

Ғолиблар шу йил сентябрь ойида ўтказиладиган ғишт терувчилар коллективларининг республика конкурсида қатнашадилар.

Янги билим юрти

Наманган шаҳрида яна бир билим маскани эшик очди. Янги савдо-кулинария билим юрти ошпазлар, кондитерлар, санъат ва озиқ-овқат моллари билан савдо қилувчи мутахассислар тайёрлаб чиқаради.

Билим юртига яқинда 150 нафар йигит-қиз қабул қилинди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

«МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» ЗАЛИДА

ХОККЕЙ БЎЙИЧА

«А» КЛАССИНИНГ БИРИНЧИ ГРУППА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА «СОВЕТСКИЙ СПОРТ» ГАЗЕТАСИНИНГ СОВРИНИ УЧУН

ЎЙИНЛАР ЖАДВАЛИ

12 СЕНТЯБРЬ

15.00 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва);
19.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «БИНОКОР» (Тошкент);

13 СЕНТЯБРЬ

15.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «САЛАВАТ ЮЛАЕВ» СПОРТ КЛУБИ (Уфа);
19.00 да — «ЛОКОМОТИВ» (Москва)— «БИНОКОР» (Тошкент).

14 СЕНТЯБРЬ

19.00 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «МОЛОТ» (Пермь);

15 СЕНТЯБРЬ

15.00 да — «ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «САЛАВАТ ЮЛАЕВ» СПОРТ КЛУБИ (Уфа);
19.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

16 СЕНТЯБРЬ

15.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «САЛАВАТ ЮЛАЕВ» СПОРТ КЛУБИ (Уфа);
19.00 да — «ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза).

17 СЕНТЯБРЬ

15.00 да — «МОЛОТ» (Пермь) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва);
19.00 да — «ДИЗЕЛИСТ» (Пенза) — «БИНОКОР» (Тошкент).

Справкалар учун қуйидаги телефонларга мурожаат қилинг: 46-02-50, 46-03-21.

Телевидение

12 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Зарядкага сафланинг! 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — И. Зюзюкин. «Шу қизчани деб» (телеспектакль). 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — **Шигров уездилик Гамлет** (бадиий фильм). 16.25 — Бугун — танкчилар куни. 16.40 — Концерт. 17.10 — Халқаро панорама. 17.40 — 1976 йил қўшиқлари. 18.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильмлар. 19.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.00 — **Хоккей:** СССР — КАНАДА. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Сизнинг фикрингизча. 23.35 — Катталар учун мультфильмлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20— Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 10.50 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 11.35 — В. Константинов, Б. Рацир. «Кириш бали» (телеспектакль). 13.05 — Зарбдор комсомол қурилишлари эстафетаси. 13.45— «Замандас». 14.30 — Киноэкран янгиликлари. 15.00 — **Хоккей:** «БИНОКОР» (Тошкент) — «МОЛОТ» (Пермь). 18.30 — Болалар учун кўрсатув. 19.05 — **Партком секретари** (бадиий фильм, 2-серия). 20.10 — **«Ахборот».** 20.25 — Бугун — танкчилар куни. 20.35 — «Ватанпарвар» программаси. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

13 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— Мультфильмлар. 11.00 — Ҳайвонот оламида. 12.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.10 — Кинопрограмма. 15.35 — А. Барто ижоди. 16.05 — Қадимий Римда. 16.30 — Биз табиат билан танишамиз. 18.15 — Горнчилар, қаердасиз! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Фильм-балет. 20.05 — Социалистик мусобақа кундалиги. 20.50 — Ж. Килти. «Ёқимтой ёлғончи». (фильм-спектакль). 22.00 — **«Вақт»** 22.30 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.25 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.20 — Болалар учун телефильм. 18.45 — **«Ахборот».** 19.00 — **Хоккей:** «БИНОКОР» (Тошкент) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва). 21.15 — **«Ахборот».** 21.35 — Концерт. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Ўзбекистон халқ артисти Уста Олим Комилов туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Айиқлар цирки. 19.25 — Паспорт алмаштириш давом этмоқда. 19.40 — Фильм-концерт. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — **Қорли ўлка нафаси** (бадиий фильм).

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Қароқчилар**, 14/IX да **Абу Райҳон Беруний** (билетлар сотилган).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Ўн саккиз ёшлигим** (19.00), 14/IX да **Фақат ақл сотилмайди** (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю гастроллари** (19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Алдаш — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20), «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 12.35, 15, 18, 20.50), «ДРУЖБА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40), «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21.15), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Табор кўкка интилади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бегона хатлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «ДРУЖБА» (12, 14, 15.30, 17, 19, 21.20).

Тақдир ўйини ёки Қушдек енгил бўлинг! — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (18.30, 21).

Фавқулодда ҳодиса — НАВОИЙ номли (11, 14, 17, 20).

ЁЗГИ БИНОДА

Бегона хатлар — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.40, 22.30).

Алдаш — «ХИВА» (20.50).

Ўзбекистон ижодкор ёшларининг республика семинар-кенгаши қатнашчилари республикамиз адабиёт ва маданият намояндалари орасида. Р. Альбеков ва Т. Каримов фотоси.

ХОККЕЙ

ЧАВГОНЛАРНИ ҲОЗИРЛАБ

10—18 сентябрь кунлари Ленинград, Рига, Минск ва Тошкент шаҳарларида «Советский спорт» газетасининг совринлари учун анъанавий халқаро турнирнинг зона мусобақалари ўтказилади. Республикамиз пойтахтининг марказий «Юбилей» спорт залидаги соврин баҳсларида биринчи лига коллективларидан Пензанинг «Дизелист», Москванинг «Локомотив», Пермнинг «Молот», Ижевскнинг «Ижсталь», Уфанинг «Салават Юлаев» спорт клуби ҳамда «Бинокор» командалари иштирок этадилар. Зона ғолиби финал учрашувларига йўлланма олади.

Бу йил республикамиз хоккей шинавандаларининг қувончи чексиз. Мавсумни жуда яхши ўтказган Тошкентнинг «Бинокор» командаси хоккейчилари биринчи лигага чиқдилар. Чим хоккейда эса «Меҳнат» (Андижон) спортчилари олий лигага йўлланма олишди.

Яқинда шайбали хоккей бўйича мамлакат чемпионатининг ўйинлар календари эълон қилинди. Биринчи лига мусобақаларида юқорида айтиб ўтилган командалардан ташқари «Сибирь» (Новосибирск), «Сокол» (Киев), СКА (Свердловск), «Торпедо» (Усть-Каменогорск), СКА (Куйбишев), «Автомобилист» (Свердловск), СКА (Липецк) ва Урицкий номли спорт клуби (Қозон) коллективлари қатнашадилар.

«Бинокор» командасининг раҳбарлари РСФСР ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер В. Столяров, республика тоифасидаги судья О. Мусаев, спорт мастери В. Каменевлар ҳар йилгидан ҳам масъулиятли мавсумга пухта тайёргарлик кўришга ҳаракат қилишди. Отпуска кезларида ҳам ҳар бир ўйинчига маълум машқ ва вазифалар белгилаб берилди. 25 июнда бинокорчилар дам олишдан сўнг биринчи марта «Юбилей» спорт залига тўпландилар. Хоккейчиларимиз уч ҳафта давомида врачлар назоратидан ўтиб, умумжисмоний машқлар, кунига икки мартадан машғулотлар ўтказишди. Кейинчалик тайёргарликни Минск шаҳридаги «Олимпия» спорт лагерида давом эттирдилар. Коллектив аъзолари ўтган ойнинг биринчи ярмида машқ планига кўра Тошкентда бўлишгач, 17 ва 20 августда Усть-Каменогорскда иккита ўртоқлик учрашуви (2:2 ва 2:9) ўтказишди.

Хоккейчиларимиз ой охирларида шу ерда Шарқий Қозоғистон область спорт комитети соврини учун ўтказилган турнирда қатнашдилар. Улар мезбонларнинг ёшлар терма командаси (8:1) ва Новокузнецкнинг «Металлург» коллективи (3:2) билан бўлган ўйинлардан бошқа ҳаммасини бой беришди. «Советский спорт» газетаси турнири ҳам бу мусобақа сингари чемпионатга тайёргарлик босқичларидан биридир.

Биринчи лиганинг ўн тўрт командаси иштирокидаги мамлакат чемпионати эса 26 сентябрда старт олади. Тошкентлик хоккейчилар мусобақани Свердловскда маҳаллий «Автомобилист» билан бошлайдилар. Уларнинг ўз майдонларидаги дастлабки мусобақаси 7—8 октябрда «Ижсталь» командаси билан бўлади. Бинокорчилар мавсумнинг энг сўнгги ўйинини 1977 йил 20 март куни «Торпедо» хоккейчилари билан ўтказадилар, 4 апрелда эса СССР кубоги мусобақасига киришадилар.

Ю. Фомин, В. Оськин, В. Вшивцевлар турли сабаблар билан «Бинокор» командасидан кетишди. Ўз навбатида коллективга Новосибирскдан В. Кукушкин билан В. Дроенков, Свердловскдан А. Булыгин, Новокузнецкдан П. Даниловлар қабул қилинди. Маълумки, ўтган мавсум охирларида Тошкентдаги болалар ва ўсмирлар хоккей мактабининг талабалари А. Крамской ва Б. Рашидов команда составида бир неча ўйин ўтказганди. Бу йил шу мактабда таҳсил кўрганлардан Э. Азизов билан Э. Каримов ҳам «Бинокор»га қабул қилинди.

Мавсумда команданинг олдига қўйилган талаб ҳам, зиммасидаги масъулият ҳам катта. Ҳар бир хоккейчи биринчилик осон бўлмаслигини яхши билади. Вазифа эса биринчи лига командалари сафида мустаҳкам ўрнашиб олишдан иборат. Бунга командадаги барча звенонинг биргаликдаги ҳаракати билангина эришиш мумкин. Республикамизнинг минглаб хоккей муҳлислари «Бинокор»нинг барча ўйинчиларидан — дарвозабонлар Е. Подъянов, С. Ваҳатов, Э. Каримовлар-у ҳимоячилар Н. Евлентьев, А. Шпагин, Ю. Никифоровский, В. Погорельский, А. Грачков, А. Крамской, Б. Рашидов, В. Кукушкинлардан ҳам, ҳужумчилар Ю. Самохвалов, А. Гусев, Р. Боймуҳамедов, С. Глазирин, Ю. Савран, В. Камраков, П. Данилов, В. Дроенков, С. Доможиров, А. Булыгин, В. Горбунов ва Э. Азизовлар ҳам янги даврада илгаригидек жўшқин, етук ва соф спортчи курашчиларга ўхшаб ўйин кўрсатадилар.

А. ИМОМХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчиси,

М. МИРАЛИМОВ.

ИНСПЕКТОР ЖАСОРАТИ

ҲОДИСА

Кечқурун Жиззах область Дўстлик район ижрокоми ички ишлар бўлимининг милиция участка инспектори, милиция лейтенанти Раҳматулла Холхўжаевга Дўстлик посёлкасида яшовчи Маҳмуд Камолов деган, аввал уч марта судланган кимса ичиб олиб, уйида жанжал кўтарганини, хотини, болалари, кекса ота-онасини калтаклаб, кейин эса қўлига пичоқ олиб, қўшнилари ва уларнинг болаларига тажовуз қилаётганини хабар қилишди.

Участка инспектори воқеани район ички ишлар бўлимининг масъул навбатчисига маълум қилгач, ҳодиса содир бўлган жойга тезлик билан етиб борди. У маст безоридан ножўя ҳатти-ҳаракатларини тўхтатишни талаб қилди. Лекин Камолов милиция ходимининг талабига бўйсунмай, пичоқ кўтариб хотин-халаж ва болаларни қувишда давом этаверди.

Милиция лейтенанти қурол ишлатмасликка қарор қилди. Чунки теварак-атроф қоронғи, кўчада қариялар, аёллар ва болалар бор эди. У жиноятчининг ёнига дадил яқинлашди ва уни қуролсизлантиришга ҳаракат қилди. Бироқ олишув пайтида маст безори милиция ходимига пичоқ санчди. Қонга беланган жасур участка инспектори жиноятчини қуролсизлантиришга муваффақ бўлди ва унинг етиб келишган милиция ходимлари томонидан қўлга олинишига ёрдам берди. Холхўжаевни зудлик билан касалхонага олиб боришди. Лекин жароҳат оғир, пичоқ юракка теккан эди. Участка инспектори бир неча соатдан сўнг жон берди.

У эндигина йигирма етти баҳорни кўрган комсомол йигит эди. Ички ишлар органларига 1968 йилда келган. 1974 йилда СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент махсус милиция ўрта мактабини битирган, хизмат даврида ўзининг ишчанлиги, интизомлилиги ва соф виждонлилиги билан ҳамкасб дўстлари ҳамда район аҳолиси ўртасида обрў орттирган эди.

Яқинда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун милиция лейтенанти марҳум Раҳматулла Холхўжаевни «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлади.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ,
милиция старший лейтенанти.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. — 02590. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри Индекс 64583. В. — 214.